

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2023/1070,**1. juuni 2023,****millega sätestatakse tehniline kord, mille kohaselt töötatakse välja, hooldatakse ja kasutatakse elektroonilisi süsteeme teabe vahetamiseks ja säilitamiseks vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 952/2013**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. oktoobri 2013. aasta määrust (EL) nr 952/2013, millega kehtestatakse liidu tolliseadustik, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 8 lõike 1 punkti b, artiklit 17 ja artikli 50 lõiget 1,

ning arvestades järgmist:

- (1) Määruse (EL) nr 952/2013 (edaspidi „tolliseadustik“) artikli 6 lõikes 1 on sätestatud, et kogu teabevahetus, näiteks deklaratsioonid, taotlused või otsused, liikmesriikide tolliasutuste vahel ning ettevõtjate ja liikmesriikide tolliasutuste vahel ning kõnealuse teabe säilitamine, nagu on nõutud liidu tollialastes õigusaktides, peab toimuma elektroonilisi andmetöötlusvahendeid kasutades.
- (2) Komisjoni rakendusotsusega (EL) 2019/2151 ⁽²⁾ on kehtestatud tööprogramm, mille abil võetakse kasutusele elektroonilised süsteemid, mida on vaja tolliseadustiku kohaldamiseks ning mis töötatakse välja kõnealuse rakendusotsuse lisa II osas loetletud projektide abil.
- (3) Tuleks täpsustada elektrooniliste süsteemide toimimiseks tähtsat tehnilist korda, mis hõlmab selliste süsteemide väljatöötamist, testimist, kasutuselevõtmist ja hooldamist ning süsteemidesse muudatuste tegemist. Lisaks tuleks kehtestada andmekaitse, andmete ajakohastamise, andmete töötlemise piiramise, süsteemide kuuluvuse kindlaksmääramise ja turvalisuse tagamise kord.
- (4) Selleks et kaitsta Euroopa Liidu, liikmesriikide ja ettevõtjate õigusi ning huve, on vaja sätestada menetluseeskirjad ja näha ette alternatiivsed lahendused, mida tuleb rakendada elektrooniliste süsteemide ajutise tõrke korral.
- (5) Algselt liidu tolliseadustiku kohase volitatud ettevõtja (AEO) projekti, Euroopa siduva tariifiinformatsiooni (EBTI) projekti ja eriprotseduuride teabevahetuse (INF SP) projekti raames välja töötatud ELi tollialase kauplejaportaali eesmärk on pakkuda ettevõtjatele ja muudele isikutele ühtset pääsupunkti ning juurdepääsu igale nende seonduvate süsteemide jaoks välja töötatud kauplejate eriportaalile.
- (6) Rakendusotsuses (EL) 2019/2151 osutatud liidu tolliseadustiku kohase tolliotsuste süsteemi projekti raames väljatöötatud tolliotsuste süsteemi eesmärk on ühtlustada kogu liidus tolliotsuste taotlemise, tegemise ja haldamisega seotud protsesse üksnes elektroonilistele andmetöötlusvahenditele tuginedes. Seepärast on vaja kehtestada sellise elektroonilise süsteemi eeskirjad. Süsteemi ulatus tuleks kindlaks määrata vastavalt tolliotsustele, mida tuleb selle süsteemi abil taotleda, vastu võtta ja hallata. Tuleks sätestada üksikasjalikud eeskirjad selle süsteemi ühiste komponentide (ELi kauplejaportaali, keskne tolliotsuste haldamise süsteem ja tarbijaviiteteenus) ja riiklike komponentide (riiklik kauplejaportaali ja riiklik tolliotsuste haldamise süsteem) kohta, täpsustades nende ülesanded ja nendevahelised ühendused.

⁽¹⁾ ELT L 269, 10.10.2013, lk 1.⁽²⁾ Komisjoni 13. detsembri 2019. aasta rakendusotsus (EL) 2019/2151, millega kehtestatakse liidu tolliseadustikus sätestatud elektrooniliste süsteemide väljaarendamise ja kasutuselevõtmise tööprogramm (ELT L 325, 16.12.2019, lk 168).

- (7) Rakendusotsuses (EL) 2019/2151 osutatud ja kauplejatele Euroopa teabesüsteemidele otsese juurdepääsu andmise (ühtse kasutajahalduse ja digiallkirja) projekti raames välja arendatud ühtse kasutajahalduse ja digiallkirja süsteemi abil tuleks hallata ettevõtjate ning muude isikute autentimist ja juurdepääsu kontrollimist. Süsteemi ulatuse ja omaduste kohta tuleb sätestada üksikasjalikud eeskirjad ning selleks tuleb kindlaks määrata süsteemi komponendid (ühised ja riiklikud komponendid), nende ülesanded ja nendevahelised ühendused.
- (8) Rakendusotsuses (EL) 2019/2151 osutatud liidu tolliseadustiku kohase siduva tariifiinformatsiooni (STI) süsteemi projekti raames uuendatud Euroopa siduva tariifiinformatsiooni (EBTI) süsteemi eesmärk on viia STI otsuste taotlemine, tegemine ja haldamine kooskõlla tolliseadustikuga üksnes elektroonilistele andmetöötlusvahenditele tuginedes. Seepärast on vaja kehtestada kõnealuse süsteemi eeskirjad. Tuleks sätestada üksikasjalikud eeskirjad selle süsteemi ühiste komponentide (ELi kauplejaportaali, keskne EBTI süsteem ja STI kasutamise seire) ning riiklike komponentide (riiklik kauplejaportaal ja riiklik STI süsteem) kohta, täpsustades nende ülesanded ja nendevahelised ühendused. Lisaks on projekti eesmärk hõlbustada STI kohustusliku kasutamise kontrollimist ning STI ulatuslikuma kasutamise kontrollimist ja juhtimist.
- (9) Rakendusotsuses (EL) 2019/2151 osutatud liidu tolliseadustiku kohase ettevõtjate registreerimise ja identifitseerimise süsteemi uuendamise (EORI 2) projekti raames täiustatud ettevõtjate registreerimise ja identifitseerimise (EORI) süsteemi eesmärk on uuendada olemasolevat üleeuroopalist EORI-süsteemi, mis võimaldab registreerida ja identifitseerida liidu ja kolmandate riikide ettevõtjaid ning muid isikuid liidu tollialaste õigusaktide kohaldamise eesmärgil. Seepärast on vaja kehtestada süsteemi reguleerivad eeskirjad, määrates kindlaks EORI-süsteemi komponendid (keskne EORI-süsteem ja riiklikud EORI-süsteemid) ja kasutusviisid.
- (10) Rakendusotsuses (EL) 2019/2151 osutatud liidu tolliseadustiku kohase volitatud ettevõtja (AEO) projekti raames uuendatud AEO süsteemi eesmärk on parandada AEO staatuse taotlemise ja andmisega ning nende toimingute haldamisega seotud äriprotsesse. Süsteemi eesmärk on samuti võtta kasutusele elektrooniline vorm AEO staatust käsitlevate taotluste ja otsuste jaoks ning teha ettevõtjatele kättesaadavaks ELi tollialane kauplejaportaal, mille kaudu saab elektroonilistelt esitada AEO loa taotlusi ja vastu võtta AEO lubadega seotud otsuseid. Tuleks kehtestada üksikasjalikud eeskirjad süsteemi ühiste komponentide kohta.
- (11) Rakendusotsuses (EL) 2019/2151 osutatud impordikontrollisüsteemi 2 (ICS2) projekti raames välja töötatud ICS2 süsteemi eesmärk on tugevdada liitu sisenevate kaupade ohutust ja turvalisust. Süsteem toetab sisenemise ülddeklaratsiooni andmete kogumist eri ettevõtjatelt ja muudelt isikutelt, kes tegutsevad rahvusvahelistes kaupade tarneahelates. Selle eesmärk on toetada kogu teavevahetust sisenemise ülddeklaratsiooni nõuete täitmise kohta liikmesriikide tolliasutuste ning ettevõtjate ja muude isikute vahel ühtse või riikliku rakendusena välja töötatud kauplejate ühtlustatud liidese kaudu. Samuti on selle eesmärk toetada ühise andmehoidla ja sellega seotud protsesside kaudu turvalisuse ja julgeolekuga seotud riskianalüüsi koostööpõhist reaajas rakendamist esimeste sisenemistolliasutuste poolt ja riskianalüüsi tulemuste vahetamist liikmesriikide tolliasutuste vahel enne kaupade väljumist kolmandatest riikidest ja/või enne nende saabumist liidu tolliterritooriumile. Süsteem toetab tollimeetmeid riskianalüüsi käigus tuvastatud julgeoleku- ja turvariskide käsitlemiseks, sealhulgas tollikontrollid ja kontrolli tulemuste vahetamine ning vajaduse korral ettevõtjate ja muude isikute teavitamine teatavatest meetmetest, mida nad peavad riskide maandamiseks võtma. Süsteem toetab komisjoni- ja liikmesriikide tolliasutuste poolset ühiste julgeoleku ja turvalisuse riskikriteeriumide ja -standardite ning tolliseadustikus osutatud kontrollimeetmete ja esmatähtsate kontrollivaldkondade rakendamise järelevalvet ja hindamist.
- (12) Rakendusotsuses (EL) 2019/2151 osutatud liidu tolliseadustiku kohase automaatse ekspordisüsteemi (AES) projekti raames uuendatud AESi eesmärk on uuendada olemasolevat ekspordikontrollisüsteemi, et see vastaks tolliseadustikus kehtestatud uutele äri- ja andmenõuetele. Samuti on süsteemi eesmärk pakkuda kõiki vajalikke funktsioone ja varustada vajalikud liidesed tugisüsteemidega, nimelt transiidi andmevahetuse süsteemi ning aktsiisikaupade liikumise ja kontrolli süsteemiga. Lisaks toetab AES ekspordifunktsioonide keske tollivormistuse rakendamist. Kuna AES on detsentraliseeritud süsteem, on vaja kehtestada eeskirjad, milles kirjeldatakse süsteemi komponente ja kasutamist.

- (13) Rakendusotsuses (EL) 2019/2151 osutatud liidu tolliseadustiku kohase transiidi andmevahetuse süsteemi (NCTS) projekti raames uuendatud NCTSi eesmärk on uuendada olemasoleva NCTSi 4. etappi, et see vastaks tolliseadustikus kehtestatud uutele äri- ja andmenõuetele. Samuti on süsteemi eesmärk pakkuda tolliseadustikus nimetatud uusi funktsioone ja varustada vajalikud liidesed tugisüsteemide ja AESiga. Kuna NCTS on detsentraliseeritud süsteem, on vaja kehtestada eeskirjad, milles kirjeldatakse süsteemi komponente ja kasutamist.
- (14) Rakendusotsuses (EL) 2019/2151 osutatud liidu tolliseadustiku eriprotseduuride teabevahetuse (INF SP) projekti raames välja töötatud INF SP süsteemi eesmärk on arendada välja uus üleeuroopaline süsteem, et toetada ja ühtlustada INF-andmete haldamise protsesse ja INF-andmete elektroonilist käitlemist eriprotseduuride valdkonnas. Süsteemi komponentide ja kasutamise selgitamiseks tuleks kehtestada üksikasjalikud eeskirjad.
- (15) Komisjoni rakendusmääruse (EL) 2015/2447 ⁽³⁾ artiklis 36 osutatud tolliasutuste riskijuhtimise süsteemi eesmärk on toetada riskiteabe vahetamist liikmesriikide tolliasutuste vahel ning nende ja komisjoni vahel eesmärgiga aidata kaasa ühise riskijuhtimise raamistiku rakendamisele.
- (16) Rakendusotsuses (EL) 2019/2151 osutatud liidu tolliseadustiku kohase keske imporditollivormistuse (CCI) projekti raames välja töötatud CCI süsteemi eesmärk on võimaldada kauba suunamist tolliprotseduuridele keske tollivormistuse abil, mis võimaldab ettevõtjatel oma äritegevust tolli seisukohast tsentraliseerida. Tollideklaratsiooni töötlemist ja kauba füüsilist ringluseelubamist peaksid kooskõlastama kaasatud tolliasutused. Kuna CCI on detsentraliseeritud süsteem, on vaja kehtestada eeskirjad, milles kirjeldatakse süsteemi komponente ja kasutamist.
- (17) Rakendusmääruse (EL) 2015/2447 artiklites 68–93 osutatud registreeritud eksportijate süsteemi (REX) eesmärk on võimaldada eksportijatel, kes on registreeritud liidus või mõnes kolmandas riigis, kellega liidul on sooduskord, oma kaupade päritolu ise sertifitseerida. Süsteemi komponentide ja nende kasutamise täpsustamiseks tuleks kehtestada üksikasjalikud eeskirjad. REX-süsteemis tuleb eksportijatele esitada Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/679 ⁽⁴⁾ artiklis 13 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1725 ⁽⁵⁾ artiklis 15 sätestatud teave registreeritud eksportijaks saamise taotlusele lisatud teatise kaudu ning teave selle kohta, et andmesubjektide õigusi, mis on seotud nende isikuandmete töötlemisega registreerimistaotluse menetlemisel, tuleb kasutada kooskõlas määruste (EL) 2016/679 ja (EL) 2018/1725 III peatükiga.
- (18) Rakendusotsuses (EL) 2019/2151 osutatud liidu tolliseadustiku kohase liidu kauba tollistaatuse tõendamise projekti raames välja töötatud liidu staatuse tõendamise (PoUS) süsteemi eesmärk on luua uus üleeuroopaline süsteem, mille abil säilitada, hallata ja otsida liidu staatuse tõendeid (T2L/T2LF ja tolli kaubamanifesti (CGM) dokumendid).
- (19) Rakendusotsuses (EL) 2019/2151 osutatud liidu tolliseadustiku projektiga Surveillance 3 (SURV3) ajakohastatud järelevalvesüsteemi eesmärk on ajakohastada süsteemi Surveillance 2+, et tagada selle kooskõla liidu tolliseadustiku nõuetega, nagu standardne teabevahetus elektrooniliste andmetöötlusvahendite kaudu ning liikmesriikidelt järelevalve kohta saadud täieliku andmekogumi töötlemiseks ja analüüsimiseks vajalike funktsioonide loomine. Komisjonile ja liikmesriikidele kättesaadav järelevalvesüsteem hõlmab ka andmekaeve- ja aruandlusfunktsioone.

⁽³⁾ Komisjoni 24. novembri 2015. aasta rakendusmäärus (EL) 2015/2447, millega nähakse ette Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 952/2013 (millega kehtestatakse liidu tolliseadustik) teatavate sätete üksikasjalikud rakenduseeskirjad (ELT L 343, 29.12.2015, lk 558).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).

⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1725, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 45/2001 ja otsus nr 1247/2002/EÜ (ELT L 295, 21.11.2018, lk 39).

- (20) Komisjoni rakendusmääruses (EL) 2021/414 ⁽⁶⁾ on sätestatud tehniline kord selliste elektrooniliste süsteemide arendamiseks, hooldamiseks ja kasutamiseks, mis on ette nähtud tolliseadustiku kohaseks teabevahetuseks ja sellise teabe säilitamiseks. Arvestades kõnealuses määruses tehtud arvukaid muudatusi, mis on vajalikud, sest REX, PoUS ja SURV3 juba toimivad või hakkavad toimima, tuleks selguse huvides tunnistada rakendusmäärus (EL) 2021/414 kehtetuks ja asendada uuega.
- (21) Käesolevas määruses austatakse Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhiõigusi ja järgitakse hartas sätestatud põhimõtteid, eelkõige õigust isikuandmete kaitsele. Kui liidu tollialaste õigusaktide kohaldamiseks on vaja töödelda isikuandmeid elektroonilistes süsteemides, tuleb nende andmete töötlemisel järgida määruseid (EL) 2016/679 ja (EL) 2018/1725. Ettevõtjate ja muude isikute isikuandmeid tuleb elektrooniliste süsteemide abil töödelda selliste piiratud andmestike ulatuses, mis on kindlaks määratud komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/2446 ⁽⁷⁾ A lisa I jaotise 1. peatüki tabeli „Andmerühmad“ 3. rühmas (osalised), A lisa I jaotise 2. peatüki 3. rühmas (osalised), B lisa II jaotise 13. rühmas (osalised) ning lisas 12-01.
- (22) Euroopa Andmekaitseinspektoriga konsulteeriti vastavalt määruse (EL) 2018/1725 artiklile 42.
- (23) Käesoleva määrusega ettenähtud meetmed on kooskõlas tolliseadustiku komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

Üldsätted

Artikkel 1

Kohaldamisala

1. Käesolevat määrust kohaldatakse järgmiste kesksete süsteemide suhtes, mis on välja töötatud või mida on uuendatud järgmiste rakendusotsuse (EL) 2019/2151 lisas osutatud projektide kaudu:
- a) tolliotsuste süsteem (CDS), mis on välja töötatud liidu tolliseadustiku kohase tolliotsuste süsteemi projekti raames;
  - b) ühtse kasutajahalduse ja digiallkirja (UUM&DS) süsteem, mis on välja töötatud kauplejate jaoks Euroopa teabesüsteemidele otsese juurdepääsu tagamise (ühtse kasutajahalduse ja digiallkirja) projekti raames;
  - c) Euroopa siduva tariifiinformatsiooni (EBTI) süsteem, mida on uuendatud liidu tolliseadustiku kohase siduva tariifiinformatsiooni (STI) projekti raames;
  - d) ettevõtjate registreerimise ja identifitseerimise (EORI) süsteem, mida on ajakohastatud kooskõlas tolliseadustiku nõuetega EORI 2 projekti kaudu;
  - e) volitatud ettevõtjate (AEO) süsteem, mida on tolliseadustiku nõuete kohaselt uuendatud AEO uuendamise projekti raames;
  - f) impordikontrollisüsteem 2 (ICS2), mis on välja töötatud ICS2 projekti raames;

⁽⁶⁾ Komisjoni 8. märtsi 2021. aasta rakendusmäärus (EL) 2021/414 Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 952/2013 kohase teabevahetuse ja sellise teabe säilitamise elektrooniliste süsteemide arendamise, hooldamise ja kasutamise tehnilise korra kohta (ELT L 81, 9.3.2021, lk 37).

⁽⁷⁾ Komisjoni 28. juuli 2015. aasta delegeeritud määrus (EL) 2015/2446, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 952/2013 seoses liidu tolliseadustiku teatavaid sätteid käsitlevate üksikasjalike eeskirjadega (ELT L 343, 29.12.2015, lk 1).

- g) eriprotseduuride teabevahetuse (INF SP) süsteem, mis on välja töötatud liidu tolliseadustiku eriprotseduuride teabelehtede projekti raames;
  - h) registreeritud eksportijate süsteem (REX-süsteem), mis on välja töötatud liidu tolliseadustiku REX-projekti raames;
  - i) liidu kauba staatuse tõendamise süsteem, mis on välja töötatud liidu tolliseadustiku PoUS projekti raames;
  - j) järelevalvesüsteem, mis on välja töötatud liidu tolliseadustiku projekti Surveillance 3 (SURV3) raames.
2. Käesolevat määrust kohaldatakse järgmiste detsentraliseeritud süsteemide suhtes, mis on välja töötatud või mida on uuendatud järgmiste rakendusotsuse (EL) 2019/2151 lisas osutatud projektide kaudu:
- a) automaatne ekspordisüsteem (AES), mis on tolliseadustiku nõuete kohaselt välja töötatud AESi projekti raames;
  - b) transiidi andmevahetuse süsteem (NCTS), mida on tolliseadustiku nõuete kohaselt uuendatud NCTSi uuendamise projekti raames;
  - c) keskse imporditollivormistuse (CCI) süsteem, mis on välja töötatud liidu tolliseadustiku CCI projekti raames.
3. Käesolevat määrust kohaldatakse ka järgmiste kesksüsteemide suhtes:
- a) Euroopa Liidu tollialane kauplejaportaal (EUCTP);
  - b) rakendusmääruse (EL) 2015/2447 artiklis 36 osutatud tolliasutuste riskijuhtimise süsteem (CRMS).

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „ühine komponent“ – liidu tasandil välja töötatud elektrooniliste süsteemide komponent, mis on kõikidele liikmesriikidele kättesaadav või mida komisjon käsitab tõhususe, turvalisuse ja ratsionaalsuse kaalutlustel ühisena;
- 2) „riiklik komponent“ – liikmesriigi tasandil välja töötatud elektrooniliste süsteemide komponent, mis on kättesaadav sellise komponendi loonud või selle ühisele loomisele kaasa aidanud liikmesriigile;
- 3) „üleeuroopaline süsteem“ – selliste koostöösüsteemide kogum, mille ülesanded on jaotatud riikide haldusametite ja komisjoni vahel ning mis on välja töötatud koostöös komisjoniga;
- 4) „kesk(ne)süsteem“ – liidu tasandil välja töötatud üleeuroopaline süsteem, mis koosneb ühistest komponentidest, mis on kättesaadavad kõigile liikmesriikidele ja mille puhul ei ole vaja luua riiklikku komponenti;
- 5) „detsentraliseeritud süsteem“ – üleeuroopaline süsteem, mis koosneb ühistel tehnilistel kirjeldustel põhinevatest ühistest ja riiklikest komponentidest;
- 6) „EU Login“ – komisjoni autentimisteenus, mis võimaldab volitatud kasutajatel turvaliselt juurde pääseda paljudele komisjoni veebiteenustele.

Artikkel 3

Elektrooniliste süsteemide kontaktpunktid

Komisjon ja liikmesriigid määravad kindlaks iga artiklis 1 osutatud elektroonilise süsteemi kontaktpunktid, mille kaudu vahetatakse teavet, et tagada asjaomaste elektrooniliste süsteemide kooskõlastatud arendamine, käitamine ja hooldamine.

Nad edastavad nende kontaktpunktide andmed üksteisele ja teavitavad üksteist viivitamata selliste andmete muutumisest.

II PEATÜKK

ELi tollialane kauplejaportaal (EUCTP)

Artikkel 4

EUCTP eesmärk ja struktuur

EUCTP tagab ettevõtjatele ja muudele isikutele ühtse sisenemiskoha, mille kaudu pääseb käesoleva määruse artikli 6 lõikes 1 osutatud üleeuroopaliste süsteemide kauplejate eriportaalidesse.

Artikkel 5

Autentimine ja juurdepääs EUCTP-le

1. Ettevõtjate ja muude isikute autentimine ja EUCTP-le juurdepääsu kontroll toimub ühtse kasutajahalduse ja digiallkirja süsteemi kaudu.

Tolliesindajate autentimiseks ja selleks, et tagada nende juurdepääs EUCTP-le, peavad nende volitused asjaomaste ülesannete täitmiseks olema registreeritud ühtse kasutajahalduse ja digiallkirja süsteemis või identiteedi- ja pääsuhalduse süsteemis, mille on loonud liikmesriik vastavalt käesoleva määruse artiklile 20. Volitusi ei registreerita käesoleva määruse artiklis 95 osutatud PoUSi jaoks mõeldud ELi kauplejate eriportaalile juurdepääsuks ega kauplejate ühisele ICS2 liidesele juurdepääsuks, millele on osutatud käesoleva määruse artiklis 45.

2. Liikmesriikide tolliasutuste autentimine ja EUCTP-le juurdepääsu kontroll toimub komisjoni pakutavate võrguteenuste kaudu.

3. Komisjoni töötajate autentimine ja EUCTP-le juurdepääsu kontroll toimub kas ühtse kasutajahalduse ja digiallkirja süsteemi või komisjoni pakutavate võrguteenuste kaudu.

Artikkel 6

EUCTP kasutamine

1. EUCTP tagab juurdepääsu vastavalt käesoleva määruse artiklites 24, 38, 67, 82 ja 95 osutatud üleeuroopaliste EBTI, AEO, INF, REX ja PoUS süsteemide kauplejate eriportaalidele ning käesoleva määruse artiklis 45 osutatud ICS2 ühisele kauplejaliidesele.

2. EUCTPd kasutatakse teabe vahetamiseks liikmesriikide tolliasutuste ning ettevõtjate ja muude isikute vahel EBTI, AEO, INF, REX ja PoUS süsteemidega seotud nõuete, taotluste, lubade ja otsuste kohta.

3. EUCTPd võib kasutada liikmesriikide tolliasutuste ning ettevõtjate ja muude isikute vahel teabe vahetamiseks sisenemise ülddeklaratsioonide ja vajaduse korral nende muudatuste, väljastatud suunamiste ja kehtetuks tunnistamise kohta seoses ICS2ga.

III PEATÜKK

Tolliotsuste süsteem (CDS)

Artikkel 7

CDSi eesmärk ja struktuur

1. CDS võimaldab komisjoni, liikmesriikide tolliasutuste, ettevõtjate ja muude isikute vahelist teabevahetust käesoleva määruse artikli 8 lõike 1 kohaste taotluste ja otsuste edastamiseks ja menetlemiseks ning asjaomaste lubadega seotud otsuste haldamiseks, nimelt nende muutmiseks, tühistamiseks, kehtetuks tunnistamiseks ja peatamiseks.
2. CDS koosneb järgmistest ühistest komponentidest:
  - a) ELi kauplejaportaal;
  - b) keskne tolliotsuste haldamise süsteem („keskne haldussüsteem“);
  - c) tarbijaviiteteenused.
3. Liikmesriigid võivad luua järgmised riiklikud komponendid:
  - a) riiklik kauplejaportaal;
  - b) riiklik tolliotsuste haldamise süsteem („riiklik haldussüsteem“).

Artikkel 8

CDSi kasutamine

1. CDSi kasutatakse selleks, et edastada ja töödelda taotlusi, mis on esitatud järgmiste lubade saamiseks, ning ka selliste taotluste ja lubadega seotud otsuste haldamiseks:
  - a) tolliseadustiku artiklis 73 osutatud toodete tolliväärtuse sisse arvestatavate summade määramise lihtsustamise luba;
  - b) tolliseadustiku artiklis 95 osutatud üldtagatise kasutamise luba, sealhulgas üldtagatise vähendamise või üldtagatisest vabastamise luba;
  - c) tolliseadustiku artiklis 110 osutatud tollimaksu tasumise edasilükkamise luba, kui see luba ei ole antud üheainsa toimingu jaoks;
  - d) tolliseadustiku artiklis 148 osutatud ajutise ladustamise koha pidamise luba;
  - e) delegeeritud määruse (EL) 2015/2446 artiklis 120 osutatud regulaarlaevaliini avamise luba;
  - f) delegeeritud määruse (EL) 2015/2446 artiklis 128 osutatud volitatud väljastaja luba;
  - g) tolliseadustiku artikli 166 lõikes 2 osutatud lihtsustatud deklaratsiooni regulaarse kasutamise luba;
  - h) tolliseadustiku artiklis 179 osutatud keskse tollivormistuse luba;
  - i) tolliseadustiku artiklis 182 osutatud luba esitada tollideklaratsioon deklarandi arvestuskande vormis, sealhulgas ekspordiprotseduuri korral;
  - j) tolliseadustiku artiklis 185 osutatud enesehindamise luba;
  - k) delegeeritud määruse (EL) 2015/2446 artiklis 155 osutatud volitatud banaanikaaluja staatuse luba;
  - l) tolliseadustiku artikli 211 lõike 1 punktis a osutatud seestöötlemisprotseduuri kasutamise luba;
  - m) tolliseadustiku artikli 211 lõike 1 punktis a osutatud välistöötlemisprotseduuri kasutamise luba;

- n) tolliseadustiku artikli 211 lõike 1 punktis a osutatud lõppkasutusprotseduuri kasutamise luba;
- o) tolliseadustiku artikli 211 lõike 1 punktis a osutatud ajutise impordi protseduuri kasutamise luba;
- p) tolliseadustiku artikli 211 lõike 1 punktis b osutatud tolliladustamiseks kasutatava ladustamiskoha käitamise luba;
- q) tolliseadustiku artiklis 230 osutatud TIR-konventsiooni kohaldamisel volitatud kaubasaaja staatuse luba;
- r) tolliseadustiku artikli 233 lõike 4 punktis a osutatud liidu transiidiprotseduuri volitatud kaubasaatja staatuse luba;
- s) tolliseadustiku artikli 233 lõike 4 punktis b osutatud liidu transiidiprotseduuri volitatud kaubasaatja staatuse luba;
- t) tolliseadustiku artikli 233 lõike 4 punktis c osutatud eriliste tõkendite kasutamise luba;
- u) tolliseadustiku artikli 233 lõike 4 punktis d osutatud vähendatud andmenõuetega tollideklaratsiooni kasutamise luba;
- v) tolliseadustiku artikli 233 lõike 4 punktis e osutatud elektroonilise veodokumendi tollideklaratsioonina kasutamise luba.

2. CDSi ühiseid komponente kasutatakse seoses lõikes 1 osutatud taotluste ja lubadega ning ka nimetatud taotluste ja lubadega seotud otsuste haldamiseks, kui sellistel taotlustel või lubadel võib olla mõju rohkem kui ühes liikmesriigis.

3. Liikmesriik võib otsustada, et CDSi ühiseid komponente tohib kasutada seoses lõikes 1 osutatud taotluste ja lubadega ning ka nimetatud taotluste ja lubadega seotud otsuste haldamiseks, kui sellistel taotlustel või lubadel on mõju üksnes kõnealuses liikmesriigis.

4. CDSi tohib kasutada üksnes lõikes 1 loetletud taotluste, lubade ja otsuste puhul.

Artikkel 9

Autentimine ja juurdepääs tolliotsuste süsteemile

1. Ettevõtjate ja muude isikute autentimine ning CDSi ühistele komponentidele juurdepääsu kontroll toimub ühtse kasutajahalduse ja digiallkirja süsteemi kaudu.

Tolliesindajate autentimiseks ja selleks, et tagada nende juurdepääs CDSi ühistele komponentidele, peavad nende volitused asjaomaste ülesannete täitmiseks olema registreeritud ühtse kasutajahalduse ja digiallkirja süsteemis või identiteedi- ja pääsuhalduse süsteemis, mille on loonud liikmesriik vastavalt käesoleva määruse artiklile 20.

2. Liikmesriikide tolliasutuste autentimine ja CDSi ühistele komponentidele juurdepääsu kontroll toimub komisjoni pakutavate võrguteenuste kaudu.

3. Komisjoni töötajate autentimine ja CDSi ühistele komponentidele juurdepääsu kontroll toimub kas ühtse kasutajahalduse ja digiallkirja süsteemi või komisjoni pakutavate võrguteenuste kaudu.

Artikkel 10

ELi kauplejaportaal

1. ELi kauplejaportaal on koht, mille kaudu ettevõtjad ja muud isikud sisenevad tolliotsuste süsteemi.

2. ELi kauplejaportaali koostalitusvõimeline keskse CDMSiga ja riiklike CDMSidega, kui liikmesriigid on need loonud.
3. ELi kauplejaportaali kasutatakse käesoleva määruse artikli 8 lõikes 1 osutatud taotluste esitamiseks ja lubade andmiseks ning ka nimetatud taotluste ja lubadega seotud otsuste haldamiseks, kui sellistel taotlustel või lubadel võib olla mõju rohkem kui ühele liikmesriigile.
4. Liikmesriik võib otsustada, et ELi kauplejaportaali tohib kasutada käesoleva määruse artikli 8 lõikes 1 osutatud taotluste esitamiseks ja lubade andmiseks ning ka nimetatud taotluste ja lubadega seotud otsuste haldamiseks, kui sellistel taotlustel või lubadel on mõju üksnes kõnealusele liikmesriigile.

Kui liikmesriik otsustab kasutada ELi kauplejaportaali seoses taotluste ja lubadega, mis mõjutavad üksnes kõnealust liikmesriiki, teatab ta sellest komisjonile.

Artikkel 11

Keskne CDMS

1. Kesksed CDMSi kasutavad liikmesriikide tolliasutused käesoleva määruse artikli 8 lõikes 1 osutatud taotluste ja lubade menetlemiseks, samuti selliste taotluste ja lubadega seotud otsuste haldamiseks, et kontrollida, kas taotluse vastuvõtmise ja otsuse tegemise tingimused on täidetud.
2. Keskne CDMS on koostalitusvõimeline ELi kauplejaportaaliga, käesoleva määruse artiklis 13 osutatud tarbijaviite-teenustega ja riiklike CDMSidega, kui liikmesriigid on need loonud.

Artikkel 12

Liikmesriikide tolliasutuste vaheline konsulteerimine CDMSi kaudu

Liikmesriigi toll kasutab kesksed CDMSi, kui tal on vaja konsulteerida teise liikmesriigi tolliga enne otsuse tegemist käesoleva määruse artikli 8 lõikes 1 osutatud taotluste või lubade kohta.

Artikkel 13

Tarbijaviiteteenused

1. Tarbijaviiteteenuseid kasutatakse artikli 8 lõikes 1 osutatud lube ja nendega seotud otsuseid käsitlevate andmete keskseks säilitamiseks ning see võimaldab tolliseadustiku artiklis 16 sätestatud eesmärkidel loodud muude elektrooniliste süsteemide kaudu selliste lubadega tutvuda, neid kopeerida ja valideerida.
2. Tarbijaviiteteenuseid kasutatakse REX-süsteemist pärinevate käesoleva määruse artiklites 80 ja 87 osutatud registree-ringutega seotud andmete keskseks säilitamiseks ning see võimaldab tolliseadustiku artiklis 16 sätestatud eesmärkidel loodud muude elektrooniliste süsteemide kaudu selliste registreeringutega tutvuda, neid kopeerida ja valideerida. Andorra, Norra, San Marino, Šveits ja Türgi kasutavad neid teenuseid oma riigi registreeritud ettevõtjate andmete säilitamiseks ning liikmesriikide jaoks mõeldud REX-süsteemist ja liiduga tolli sooduskorda omavate kolmandate riikide jaoks mõeldud REX-süsteemist pärinevate andmetega tutvumiseks, nende kopeerimiseks ja valideerimiseks oma vastavate üldise soodustuste süsteemi kavade raames.
3. Tarbijaviiteteenuseid kasutatakse EORI, EBTI ja AEO süsteemide andmete salvestamiseks ning need peavad võimaldama tolliseadustiku artikli 16 kohaldamiseks loodud muudel elektroonilistel süsteemidel nende andmetega tutvuda, neid kopeerida ja valideerida.

*Artikkel 14***Riiklik kauplejaportaal**

1. Kui on loodud riiklik kauplejaportaal, on see täiendav koht, mille kaudu ettevõtjad ja muud isikud sisenevad CDSi.
2. Ettevõtjad ja muud isikud võivad kasutada kas riiklikku kauplejaportaali, kui see on loodud, või ELi kauplejaportaali käesoleva määruse artikli 8 lõikes 1 osutatud taotluste ja lubade ning ka nimetatud taotluste ja lubadega seotud otsuste haldamiseks, kui sellistel taotlustel või lubadel võib olla mõju rohkem kui ühele liikmesriigile.
3. Riiklik kauplejaportaal on koostalitlusvõimeline riikliku CDMSiga, kui see on loodud.
4. Kui liikmesriik loob riikliku kauplejaportaali, teatab ta sellest komisjonile.

*Artikkel 15***Riiklik CDMS**

1. Riiklikku CDMSi, kui see on loodud, kasutab selle loonud liikmesriigi toll käesoleva määruse artikli 8 lõikes 1 osutatud taotluste ja lubade menetlemiseks ning taotluste ja lubade kohta tehtud otsuste haldamiseks, et kontrollida, kas taotluse vastuvõtmise ja otsuse tegemise tingimused on täidetud.
2. Riiklik CDMS on koostalitlusvõimeline keskse CDMSiga ning selle kaudu toimub liikmesriikide tolliasutuste vaheline konsulteerimine, nagu on osutatud käesoleva määruse artiklis 12.

*IV PEATÜKK***Ühtne kasutajahalduse ja digiallkirja süsteem***Artikkel 16***Ühtse kasutajahalduse ja digiallkirja süsteemi eesmärk ja struktuur**

1. Ühtne kasutajahalduse ja digiallkirja süsteem teeb võimalikuks komisjoni ning liikmesriikide käesoleva määruse artiklis 20 osutatud identiteedi- ja pääsuhalduse süsteemide vahelise teabevahetuse, millega tagatakse komisjoni töötajatele, ettevõtjatele ja muudele isikutele turvaline volitatud juurdepääs elektroonilistele süsteemidele.
2. Ühtne kasutajahalduse ja digiallkirja süsteem koosneb järgmistest ühistest komponentidest:
  - a) juurdepääsuhaldussüsteem;
  - b) juhtimishaldussüsteem.
3. Liikmesriik loob identimis- ja juurdepääsuhaldussüsteemi, millest saab ühtse kasutajahalduse ja digiallkirja süsteemi riiklik komponent.

*Artikkel 17***Ühtse kasutajahalduse ja digiallkirja süsteemi kasutamine**

Ühtset kasutajahalduse ja digiallkirja süsteemi kasutatakse järgmiste kasutajate autentimiseks ja juurdepääsu kontrollimiseks:

- a) ettevõtjad ja muud isikud, kes vajavad juurdepääsu ELi tollialasele kauplejaportaalile, CDSi, EBTI süsteemi, AEO süsteemi, INF SP süsteemi, REX-süsteemi, PoUS süsteemi ja ICS2 ühistele komponentidele;

- b) komisjoni töötajad, kes vajavad juurdepääsu ELi tollialasele kauplejaportaalile, CDSi, EBTi süsteemi, EORI süsteemi, AEO süsteemi, ICS2, AESi, NCTSi, CRMSi, CCI, REX, PoUS ja INF SP süsteemi ühistele komponentidele, samuti ühtse kasutajahalduse ja digiallkirja süsteemile selle hooldamiseks ja juhtimiseks.

Artikkel 18

Juurdepääsuhaldussüsteem

Komisjon loob pääsuhaldussüsteemi, millega valideeritakse ettevõtjate ja muude isikute juurdepääsutaotlusi ühtses kasutajahalduse ja digiallkirja süsteemis koostalitluses liikmesriikide käesoleva määruse artiklis 20 osutatud riiklike identiteedi- ja pääsuhalduse süsteemidega.

Artikkel 19

Juhtimishaldussüsteem

Komisjon loob juhtimishaldussüsteemi, millega hallatakse autentimist ja volitamist käsitlevaid eeskirju, mille alusel valideeritakse elektroonilistele süsteemidele juurdepääsu andmiseks ettevõtjate ja muude isikute identimisandmeid.

Artikkel 20

Liikmesriikide identimis- ja juurdepääsuhaldussüsteemid

Liikmesriigid loovad identiteedi- ja pääsuhalduse süsteemi, et tagada

- a) ettevõtjate ja muude isikute identimisandmete turvaline registreerimine ja säilitamine;
- b) ettevõtjate ja muude isikute allkirjastatud ja krüpteeritud identimisandmete turvaline vahetamine.

V PEATÜKK

Euroopa siduva tariifinformatsiooni (EBTI) süsteem

Artikkel 21

EBTI süsteemi eesmärk ja struktuur

1. EBTi süsteemiga luuakse tolliseadustiku artiklite 33 ja 34 kohaselt tingimused järgmiseks:
  - a) komisjoni, liikmesriikide tolliasutuste, ettevõtjate ja muude isikute vaheline suhtlus STI taotluste ja otsuste edastamiseks ja menetlemiseks;
  - b) algset otsust mõjutada võivate hilisemate sündmuste haldamine;
  - c) STI otsuste kohustusliku kasutamise kontrollimine;
  - d) STI otsuste ulatuslikuma kasutamise kontrollimine ja haldamine;
  - e) komisjoni järelevalve STI otsuste üle (sh nende otsuste taotlemise, vastuvõtmise ja haldamise protsessid), et tagada tollialaste õigusaktide ja muude liidu õigusaktide ühetaoline kohaldamine.
2. EBTi süsteem koosneb järgmistest ühistest komponentidest:
  - a) ELi kauplejate eriportaal EBTi jaoks;

- b) keskne EBTI süsteem;
  - c) STI otsuste kasutamise kontrollimise vahendid.
3. Liikmesriigid võivad riikliku komponendina luua riikliku siduva tariifiinformatsiooni süsteemi (edaspidi „riiklik STI süsteem“) koos riikliku kauplejaportaaliga.

Artikkel 22

EBTI süsteemi kasutamine

1. EBTI süsteemi kasutatakse sellise teabe esitamiseks, töötlemiseks, vahetamiseks ja säilitamiseks, mis käsitleb STIga seotud taotlusi ja otsuseid või mis tahes hilisemat sündmust, mis võib mõjutada algset taotlust või otsust, nagu on osutatud rakendusmääruse (EL) 2015/2447 artikli 21 lõikes 1.
2. EBTI süsteemi kasutatakse selleks, et toetada liikmesriikide tolliasutuste teostatavat järelevalvet STIst tulenevate kohustuste täitmise üle vastavalt rakendusmääruse (EL) 2015/2447 artikli 21 lõikele 3.
3. Komisjon kasutab EBTI süsteemi selleks, et teavitada liikmesriike viivitamata vastavalt rakendusmääruse (EL) 2015/2447 artikli 22 lõike 2 kolmandale lõigule pikendatud kasutamisaaja jooksul tollivormistusele suunatava kauba koguse saavutamisest.

Artikkel 23

Autentimine ja juurdepääs EBTI süsteemile

1. Ettevõtjate ja muude isikute autentimine ning EBTI süsteemi ühiste komponentidele juurdepääsu kontroll toimub ühtse kasutajahalduse ja digiallkirja süsteemi kaudu.

Tolliesindajate autentimiseks ja selleks, et tagada nende juurdepääs EBTI süsteemi ühiste komponentidele, peavad nende volitused asjaomaste ülesannete täitmiseks olema registreeritud ühtse kasutajahalduse ja digiallkirja süsteemis või identiteedi- ja pääsuhalduse süsteemis, mille on loonud liikmesriik vastavalt käesoleva määruse artiklile 20.

2. Liikmesriikide tolliasutuste autentimine ja EBTI süsteemi ühiste komponentidele juurdepääsu kontroll toimub komisjoni pakutavate võrguteenuste kaudu.
3. Komisjoni töötajate autentimine ja EBTI süsteemi ühiste komponentidele juurdepääsu kontroll toimub kas ühtse kasutajahalduse ja digiallkirja süsteemi või komisjoni pakutavate võrguteenuste kaudu.

Artikkel 24

ELi kauplejate eriportaal EBTI jaoks

1. EBTIga seotud ELi kauplejate eriportaal vahetab teavet ELi tollialase kauplejaportaaliga, mille kaudu ettevõtjad ja muud isikud sisenevad EBTI süsteemi.
2. EBTIga seotud ELi kauplejate eriportaal on koostalitlusvõimeline keskse EBTI süsteemiga ja selle kasutajaid on võimalik edasi suunata riiklikesse kauplejaportaalidesse, kui liikmesriigid on loonud riiklikud STI süsteemid.
3. EBTIga seotud ELi kauplejate eriportaali kasutatakse sellise teabe esitamiseks ja vahetamiseks, mis käsitleb STIga seotud taotlusi ja otsuseid või mis tahes hilisemat sündmust, mis võib mõjutada algset taotlust või otsust.

*Artikkel 25***Keskne EBTI süsteem**

1. Keskset EBTI süsteemi kasutavad liikmesriikide tolliasutused sellise teabe töötlemiseks, vahetamiseks ja säilitamiseks, mis käsitleb STIga seotud taotlusi ja otsuseid või mis tahes hilisemat sündmust, mis võib mõjutada algset taotlust või otsust, et kontrollida, kas taotluse vastuvõtmise ja otsuse tegemise tingimused on täidetud.
2. Keskset EBTI süsteemi kasutavad liikmesriikide tolliasutused rakendusmääruse (EL) 2015/2447 artikli 16 lõikes 4, artiklis 17, artikli 21 lõike 2 punktis b ja lõikes 5 osutatud andmete võrdlemiseks ja analüüsimiseks, teabe töötlemiseks, vahetamiseks ja säilitamiseks.
3. Keskne EBTI süsteem on koostalitlusvõimeline EBTIga seotud ELi kauplejate eriportaali ja riiklike STI süsteemidega, kui need on loodud.

*Artikkel 26***Liikmesriikide tolliasutuste vaheline konsulteerimine keskse EBTI süsteemi kaudu**

Liikmesriigi toll kasutab keskset EBTI süsteemi teise liikmesriigi tolliga konsulteerimiseks, et tagada rakendusmääruse (EL) 2015/2447 artikli 16 lõike 1 järgimine.

*Artikkel 27***STI otsuste kasutamise järelevalve**

STI otsuste kasutamise järelevalve tegemise suutlikkust rakendatakse rakendusmääruse (EL) 2015/2447 artikli 21 lõike 3 ja artikli 22 lõike 2 kolmanda lõigu kohaldamisel.

*Artikkel 28***Riiklik kauplejaportaal**

1. Kui liikmesriik on vastavalt käesoleva määruse artikli 21 lõikele 3 loonud riikliku STI süsteemi, on riiklik kauplejaportaal selle süsteemi peamine sisenemiskoht ettevõtjate ja muude isikute jaoks.
2. Ettevõtjad ja muud isikud kasutavad riiklikku kauplejaportaali, kui see on loodud, seoses STIid käsitlevate taotluste ja otsustega või mis tahes hilisema sündmusega, mis võib mõjutada algset taotlust või otsust.
3. Riiklik kauplejaportaal on koostalitlusvõimeline riikliku STI süsteemiga, kui see on loodud.
4. Riikliku kauplejaportaali abil hõlbustatakse protsesse, mis on samaväärsed EBTIga seotud ELi kauplejate eriportaali abil hõlbustatud protsessidega.
5. Kui liikmesriik loob riikliku kauplejaportaali, teatab ta sellest komisjonile. Komisjon tagab, et riiklikku kauplejaportaali pääseb otse EBTIga seotud ELi kauplejate eriportaalist.

*Artikkel 29***Riiklik STI süsteem**

1. Riiklikku STI süsteemi, kui see on loodud, kasutab selle loonud liikmesriigi toll sellise teabe töötlemiseks, vahetamiseks ja säilitamiseks, mis käsitleb STIga seotud taotlusi ja otsuseid või mis tahes hilisemat sündmust, mis võib mõjutada algset taotlust või otsust, et kontrollida, kas taotluse vastuvõtmise või otsuse tegemise tingimused on täidetud.

2. Liikmesriigi toll kasutab oma riiklikku STI süsteemi konsulteerimise, teabe töötlemise, vahetamise ja säilitamise eesmärgil, nagu on osutatud rakendusmääruse (EL) 2015/2447 artikli 16 lõikes 4, artiklis 17, artikli 21 lõike 2 punktis b ja lõikes 5, välja arvatud juhul, kui ta kasutab selleks keskset EBTI süsteemi.
3. Riiklik STI süsteem on koostalitlusvõimeline riikliku kauplejaportaali ja keskse EBTI süsteemiga.

VI PEATÜKK

Ettevõtjate registreerimise ja identifitseerimise (EORI) süsteem

Artikkel 30

EORI süsteemi eesmärk ja struktuur

EORI süsteem võimaldab ettevõtjate ja muude isikute ühest registreerimist ja identifitseerimist liidu tasandil.

EORI süsteem koosneb järgmistest ühistest komponentidest:

- a) keskne EORI süsteem;
- b) riiklikud EORI süsteemid, kui liikmesriigid on need loonud.

Artikkel 31

EORI süsteemi kasutamine

1. Liikmesriikide tolliasutused kasutavad EORI süsteemi järgmistel eesmärkidel:
  - a) liikmesriikide esitatud, delegeeritud määruse (EL) 2015/2446 lisa 12-01 osutatud ning ettevõtjate ja muude isikute registreerimiseks vajalike andmete vastuvõtmine;
  - b) ettevõtjate ja muude isikute registreerimise ja identimisega seotud EORI andmete keskne säilitamine;
  - c) EORI andmete liikmesriikidele kättesaadavaks tegemine.
2. EORI süsteem võimaldab liikmesriikide tolliasutustele internetipõhist juurdepääsu kesksüsteemi tasandil säilitatavatele EORI andmetele.
3. EORI süsteem on koostalitlusvõimeline kõigi muude elektrooniliste süsteemidega, kus kasutatakse EORI-numbrit.

Artikkel 32

Autentimine ja juurdepääs EORI süsteemile

1. Liikmesriikide tolliasutuste autentimine ja EORI süsteemi ühistele komponentidele juurdepääsu kontroll toimub komisjoni pakutavate võrguteenuste kaudu.
2. Komisjoni töötajate autentimine ja EORI süsteemi ühistele komponentidele juurdepääsu kontroll toimub kas ühtse kasutajahalduse ja digiallkirja süsteemi või komisjoni pakutavate võrguteenuste kaudu.

*Artikkel 33***Keskne EORI süsteem**

1. Keskset EORI süsteemi kasutavad liikmesriikide tolliasutused rakendusmääruse (EL) 2015/2447 artikli 7 kohaldamisel.
2. Keskne EORI süsteem on koostalitlusvõimeline riikliku EORI süsteemiga, kui see on loodud.

*Artikkel 34***Riiklik EORI süsteem**

1. Riiklikku EORI süsteemi, kui see on loodud, kasutab selle loonud liikmesriigi toll, et vahetada ja säilitada EORI andmeid.
2. Riiklik EORI süsteem on koostalitlusvõimeline keskse EORI süsteemiga.

VII PEATÜKK

Volitatud ettevõtja (AEO) süsteem*Artikkel 35***AEO süsteemi eesmärk ja struktuur**

1. AEO süsteem võimaldab komisjoni, liikmesriikide tolliasutuste, ettevõtjate ja muude isikute vahelist teabevahetust AEO loa taotluste esitamiseks ja menetlemiseks ning volitatud ettevõtja lubade andmiseks, samuti mis tahes hilisema sündmuse haldamist, mis võib mõjutada algset otsust, nagu on osutatud rakendusmääruse (EL) 2015/2447 artikli 30 lõikes 1.
2. AEO süsteem koosneb järgmistest ühistest komponentidest:
  - a) AEOga seotud ELi kauplejate eriportaali;
  - b) keskne AEO süsteem.
3. Liikmesriigid võivad luua järgmised riiklikud komponendid:
  - a) riiklik kauplejaportaal;
  - b) riiklik volitatud ettevõtja (AEO) süsteem.

*Artikkel 36***AEO süsteemi kasutamine**

1. AEO süsteemi kasutatakse sellise teabe esitamiseks, vahetamiseks, töötlemiseks ja säilitamiseks, mis käsitleb AEO loa taotlusi ja vastavaid otsuseid või mis tahes hilisemat sündmust, mis võib mõjutada algset otsust, nagu on osutatud rakendusmääruse (EL) 2015/2447 artikli 30 lõikes 1 ning artikli 31 lõigetes 1 ja 4.
2. Liikmesriikide tolliasutused kasutavad AEO süsteemi, et täita oma kohustusi, mis tulenevad rakendusmääruse (EL) 2015/2447 artikli 31 lõigetest 1 ja 4, ning pidada asjaomaste konsultatsioonide kohta arvestust.

*Artikkel 37***Autentimine ja juurdepääs kesksele AEO süsteemile**

1. Ettevõtjate ja muude isikute autentimine ja AEO süsteemi ühistele komponentidele juurdepääsu kontroll toimub ühtse kasutajahalduse ja digiallkirja süsteemi kaudu.

Tolliesindajate autentimiseks ja selleks, et tagada nende juurdepääs AEO süsteemi ühistele komponentidele, peavad nende volitused asjaomaste ülesannete täitmiseks olema registreeritud ühtse kasutajahalduse ja digiallkirja süsteemis või identiteedi- ja pääsuhalduse süsteemis, mille on loonud liikmesriik vastavalt käesoleva määruse artiklile 20.

2. Liikmesriikide tolliasutuste autentimine ja AEO süsteemi ühistele komponentidele juurdepääsu kontroll toimub komisjoni pakutavate võrguteenuste kaudu.

3. Komisjoni töötajate autentimine ja AEO süsteemi ühistele komponentidele juurdepääsu kontroll toimub kas ühtse kasutajahalduse ja digiallkirja süsteemi või komisjoni pakutavate võrguteenuste kaudu.

*Artikkel 38***ELi kauplejate eriportaali AEO jaoks**

1. AEOga seotud ELi kauplejate eriportaal vahetab teavet ELi tollialase kauplejaportaali, mille kaudu ettevõtjad ja muud isikud sisenevad AEO süsteemi.

2. AEOga seotud ELi kauplejate eriportaal on koostalitlusvõimeline keskse AEO süsteemiga ja selle kasutajaid on võimalik edasi suunata riiklikusse kauplejaportaali, kui see on loodud.

3. AEOga seotud ELi kauplejate eriportaali kasutatakse sellise teabe esitamiseks ja vahetamiseks, mis käsitleb AEO loa taotlusi ja vastavaid otsuseid või mis tahes hilisemat sündmust, mis võib mõjutada algset otsust.

*Artikkel 39***Keskne AEO süsteem**

1. Kesksed AEO süsteemi kasutavad liikmesriikide tolliasutused selleks, et vahetada ja säilitada teavet, mis käsitleb AEO loa taotlusi ja vastavaid otsuseid või mis tahes hilisemat sündmust, mis võib mõjutada algset otsust.

2. Liikmesriikide tolliasutused kasutavad kesksed AEO süsteemi rakendusmääruse (EL) 2015/2447 artiklites 30 ja 31 osutatud teabe vahetamiseks ja säilitamiseks, konsulteerimiseks ja otsuste haldamiseks.

3. Keskne AEO süsteem on koostalitlusvõimeline ELi kauplejaportaali ja riiklike AEO süsteemidega, kui need on loodud.

*Artikkel 40***Riiklik kauplejaportaal**

1. Riiklik kauplejaportaal, kui see on loodud, võimaldab vahetada teavet, mis käsitleb AEO loa taotlusi ja vastavaid otsuseid.

2. Ettevõtjad ja muud isikud kasutavad riiklikku kauplejaportaali, kui see on loodud, et vahetada liikmesriikide tolliasutustega teavet, mis käsitleb AEO loa taotlusi ja vastavaid otsuseid.

3. Riiklik kauplejaportaal on koostalitlusvõimeline riikliku AEO süsteemiga.

*Artikkel 41***Riiklik AEO süsteem**

1. Riiklikku AEO süsteemi, kui see on loodud, kasutab selle loonud liikmesriigi toll, et vahetada ja säilitada teavet, mis käsitleb AEO loa taotlusi ja vastavaid otsuseid või mis tahes hilisemat sündmust, mis võib mõjutada algset otsust.
2. Riiklik AEO süsteem on koostalitlusvõimeline riikliku kauplejaportaaliga, kui see on loodud, ja keskse AEO süsteemiga.

VIII PEATÜKK

Impordikontrollisüsteem 2 (ICS2)*Artikkel 42***ICS2 eesmärgid ja struktuur**

1. ICS2 toetab liikmesriikide tolliasutuste ja komisjoni vahelist teabevahetust, samuti teabevahetust ettevõtjate ja muude isikute ning liikmesriikide tolliasutuste vahel järgmistel eesmärkidel:
  - a) sisenemise ülddeklaratsiooni nõuete täitmine;
  - b) liikmesriikide tolliasutuste tehtav riskianalüüs peamiselt julgeoleku ja turvalisuse ning asjakohaste riskide maandamiseks mõeldud tollimeetmete, sealhulgas tollikontrolli eesmärgil;
  - c) liikmesriikide tolliasutuste vaheline teabevahetus sisenemise ülddeklaratsiooni nõuete täitmiseks;
  - d) tollialaste õigusaktide ühetaolise kohaldamise tagamine ja riskide minimeerimine, kasutades muu hulgas töötlemist, andmete võrdlemist, analüüsimist liikmesriikide ja komisjoni poolt, andmete rikastamist ja edastamist liikmesriikidele.
2. ICS2 koosneb järgmistest ühistest komponentidest:
  - a) ühine kauplejaliides;
  - b) ühine andmehoidla.
3. Iga liikmesriik loob riikliku komponendina oma riikliku sisenemissüsteemi.
4. Liikmesriik võib luua riikliku komponendina oma riikliku kauplejaliidese.

*Artikkel 43***ICS2 kasutamine**

1. ICS2 kasutatakse järgmistel eesmärkidel:
  - a) tolliseadustiku artiklites 127 ja 129 osutatud sisenemise ülddeklaratsioonide andmete, nende muutmise ja kehtetuks tunnistamise taotluste esitamine, töötlemine ja säilitamine;
  - b) tolliseadustiku artiklis 130 osutatud deklaratsioonidest saadud sisenemise ülddeklaratsioonide andmete vastuvõtmine, töötlemine ja säilitamine;
  - c) tolliseadustiku artiklis 133 osutatud merelaeva või õhusõidukiga seotud saabumisteateid käsitleva teabe esitamine, töötlemine ja säilitamine;
  - d) tolliseadustiku artiklis 139 osutatud kaupade tollile esitamist käsitleva teabe vastuvõtmine, töötlemine ja säilitamine;
  - e) tolliseadustiku artikli 46 lõigetes 3 ja 5 ning artikli 47 lõikes 2 osutatud riskianalüüsi taotluste ja tulemuste, kontrollialaste soovitude, otsuste ja tulemuste kohta teabe vastuvõtmine, töötlemine ja säilitamine;

- f) rakendusmääruse (EL) 2015/2447 artikli 186 lõike 2 punktis e, lõigetes 3–6 ning delegeeritud määruse (EL) 2015/2446 artikli 24 lõikes 2 osutatud teadete ja teabe vastuvõtmine, töötlemine, säilitamine ja edastamine ettevõtjatele või muudele isikutele;
- g) sellise teabe esitamine, töötlemine ja säilitamine ettevõtjate või muude isikute poolt, mida liikmesriikide tolliasutused rakendusmääruse (EL) 2015/2447 artikli 186 lõigete 3 ja 4 kohaselt nõuavad.

2. ICS2 abil toetatakse komisjoni ja liikmesriikide järelevalvet julgeoleku ja turvalisuse ühiste riskikriteeriumide ja -standardite ning tolliseadustiku artikli 46 lõikes 3 osutatud kontrollimeetmete ja esmatahtsate kontrollivaldkondade rakendamise üle ning nende hindamist.

3. Riskijuhtimisprotsesside edasiseks toetamiseks kasutatakse ICS2 lisaks lõikes 1 osutatud andmetele ka järgmiste teabeelementide kogumiseks, säilitamiseks, töötlemiseks ja analüüsimiseks:

- a) muu käesoleva artikli lõikes 1 osutatud teave;
- b) tolliseadustiku artikli 46 lõike 5 kohaselt vahetatud riskiteave ja riskianalüüsi tulemused;
- c) tolliseadustiku artikli 47 lõike 2 kohaselt vahetatavad andmed;
- d) andmed, mida liikmesriigid või komisjon koguvad tolliseadustiku artikli 46 lõike 4 teise lõigu kohaselt riiklikest, liidu või rahvusvahelistest allikatest.

Artikkel 44

Autentimine ja juurdepääs ICS2-le

1. Ettevõtjate ja muude isikute autentimine ja ICS2 ühiste komponentidele juurdepääsu kontroll toimub ühtse kasutajahalduse ja digiallkirja süsteemi kaudu.
2. Liikmesriikide tolliasutuste autentimine ja ICS2 süsteemi ühiste komponentidele juurdepääsu kontroll toimub komisjoni pakutavate võrguteenuste kaudu.
3. Komisjoni töötajate autentimine ja ICS2 ühiste komponentidele juurdepääsu kontroll toimub kas ühtse kasutajahalduse ja digiallkirja süsteemi või komisjoni pakutavate võrguteenuste kaudu.

Artikkel 45

Ühine kauplejaliides

1. Ühine kauplejaliides on ettevõtjate ja muude isikute jaoks ICS2 sisenemispunkt rakendusmääruse (EL) 2015/2447 artikli 182 lõike 1a tähenduses.
2. Ühine kauplejaliides on koostalitlusvõimeline käesoleva määruse artiklis 46 osutatud ICS2 ühise andmehoidlaga.
3. Ühist kauplejaliidest kasutatakse sisenemise ülddeklaratsioonide ja saabumisteade andmete, nende muutmise ja kehtetuks tunnistamise taotluste esitamiseks, töötlemiseks ja säilitamiseks ning teabe vahetamiseks liikmesriikide tolliasutuste ja ettevõtjate ning muude isikute vahel.

*Artikkel 46***ICS2 ühine andmehoidla**

1. Komisjon ja liikmesriikide tolliasutused kasutavad ICS2 ühist andmehoidlat sisenemise ülddeklaratsioonide ja saabumisteade andmete, nende muutmise ja kehtetuks tunnistamise taotluste, kauba esitamist käsitleva teabe, riskianalüüsi taotluste ja tulemuste, kontrollialaste soovitude, otsuste ja tulemuste ning ettevõtjate ja muude isikutega vahetatud teabe töötlemiseks, säilitamiseks ja vahetamiseks.
2. Komisjon ja liikmesriigid kasutavad ICS2 ühist andmehoidlat statistika ja hindamise eesmärgil ning sisenemise ülddeklaratsiooni teabe vahetamiseks liikmesriikide (ja komisjoni) vahel.
3. Komisjon ja liikmesriigid kasutavad ICS2 ühist andmehoidlat täiendavate teabeelementide kogumiseks, säilitamiseks, töötlemiseks ja analüüsimiseks koos sisenemise ülddeklaratsioonidega, et toetada ICS2 ohutus- ja julgeolekuanalüüsi funktsiooni kaudu käesoleva määruse artikli 43 lõikes 3 osutatud riskijuhtimisprotsesse.
4. ICS2 ühine andmehoidla on koostalitlusvõimeline ühise kauplejaliidese, riiklike kauplejaliidestega, kui liikmesriigid on need loonud, ja riiklike sisenemissüsteemidega.

*Artikkel 47***Teabevahetus liikmesriikide tolliasutuste vahel ICS2 ühise andmehoidla kaudu**

Liikmesriigi toll kasutab ICS2 ühist andmehoidlat teabe vahetamiseks teise liikmesriigi tolliasutusega vastavalt rakendusmääruse (EL) 2015/2447 artikli 186 lõike 2 punktile a enne turvalisuse ja julgeoleku eesmärgil tehtava riskianalüüsi lõpuleviimist.

Samuti kasutab liikmesriigi toll ICS2 ühist andmehoidlat, et vahetada teavet teise liikmesriigi tolliga soovitatud kontrollide, nende kohta tehtud otsuste ning tollikontrollide tulemuste üle kooskõlas rakendusmääruse (EL) 2015/2447 artikli 186 lõigetega 7 ja 7a.

*Artikkel 48***Riiklik kauplejaliides**

1. Riiklik kauplejaliides, mille on loonud liikmesriigid, on ettevõtjate ja muude isikute jaoks rakendusmääruse (EL) 2015/2447 artikli 182 lõike 1a kohane sisenemispunkt süsteemi ICS2, kui esitatud andmed on adresseeritud riiklikku kauplejaliidest käitavale liikmesriigile.
2. Seoses sisenemise ülddeklaratsioonide ja saabumisteade andmete esitamise, muutmise, kehtetuks tunnistamise, töötlemise ja säilitamisega ning tolliasutuste, ettevõtjate ja muude isikute vahelise teabevahetusega võivad ettevõtjad ja muud isikud otsustada kasutada kas riiklikku kauplejaliidest, kui see on loodud, või ühist kauplejaliidest.
3. Kui riiklik kauplejaliides on loodud, peab see olema koostalitlusvõimeline ICS2 ühise andmehoidlaga.
4. Kui liikmesriik loob riikliku kauplejaliidese, teatab ta sellest komisjonile.

*Artikkel 49***Riiklik sisenemissüsteem**

1. Asjaomase liikmesriigi tolliasutus kasutab riiklikku sisenemissüsteemi järgmistel eesmärkidel:
  - a) tolliseadustiku artiklis 130 osutatud deklaratsioonidest saadud sisenemise ülddeklaratsiooni andmete vahetamine;
  - b) merelaeva või õhusõiduki saabumist käsitleva teabe ja vastavate teadete vahetamine ICS2 ühise andmehoidlaga;
  - c) kaupade esitamist puudutava teabe vahetamine;
  - d) riskianalüüsi taotluste töötlemine, riskianalüüsi tulemuste, kontrollialaste soovitude, otsuste ja tulemuste kohta teabe vahetamine ja töötlemine.

Seda kasutatakse ka juhul, kui tolliasutus saab ettevõtjatel ja teistelt isikutelt lisateavet.

2. Riiklik sisenemissüsteem on koostalitlusvõimeline ICS2 ühise andmehoidlaga.
3. Lõikes 1 osutatud teabe saamiseks on riiklik sisenemissüsteem koostalitlusvõimeline riigi tasandil välja töötatud süsteemidega.

*IX PEATÜKK***Automaatne ekspordisüsteem (AES)***Artikkel 50***AESi eesmärk ja struktuur**

1. AES võimaldab vahetada teavet liikmesriikide tolliasutuste vahel ning liikmesriikide tolliasutuste ja ettevõtjate ning muude isikute vahel ekspordi- ja reekspordideklaratsioonide esitamiseks ja töötlemiseks, kui kaup viiakse liidu tolliterritooriumilt välja. AES võib võimaldada ka teabevahetust liikmesriikide tolliasutuste vahel väljumise ülddeklaratsioonide andmete edastamiseks tolliseadustiku artikli 271 lõike 1 teises lõigus osutatud olukordades.
2. AES koosneb järgmistest ühistest komponentidest:
  - a) ühine teabevõrk;
  - b) kesksed teenused.
3. Liikmesriigid loovad järgmised riiklikud komponendid:
  - a) riiklik kauplejaportaali;
  - b) riiklik ekspordisüsteem (riiklik AES);
  - c) ühine liides AESi ja NCTSi vahel riigi tasandil;
  - d) ühine liides AESi ja aktsiisikaupade liikumise ja kontrolli süsteemi (EMCS) vahel riigi tasandil.

*Artikkel 51***AESi kasutamine**

AESi kasutatakse järgmistel eesmärkidel, kui kaup viiakse liidu tolliterritooriumilt välja või viiakse erikorraga maksuterritooriumidele või sealt välja:

- a) tolliseadustikuga kindlaksmääratud formaalsuste täitmise tagamine ekspordi ja väljumise korral;

- b) ekspordi- ja reekspordideklaratsioonide esitamine ja töötlemine;
- c) sõnumivahetuse korraldamine eksporditolliasutuse ja väljumistolliasutuse vahel ning keskse eksporditollivormistuse korral järelevalve tolliasutuse ja selle tolliasutuse vahel, kuhu kaup esitatakse;
- d) sõnumivahetuse korraldamine esitamistolliasutuse ja väljumistolliasutuse vahel tolliseadustiku artikli 271 lõike 1 teises lõigus osutatud olukordades.

Artikkel 52

Autentimine ja juurdepääs AESile

1. Ettevõtjatel ja muudel isikutel on riikliku kauplejaportaali kaudu juurdepääs ainult riiklikule AESile. Autentimise ja juurdepääsu kontrollimise määravad kindlaks liikmesriigid.
2. Liikmesriikide tolliasutuste autentimine ja AESi ühistele komponentidele juurdepääsu kontroll toimub komisjoni pakutavate võrguteenuste kaudu.
3. Komisjoni töötajate autentimine ja AESi ühistele komponentidele juurdepääsu kontroll toimub kas ühtse kasutajahalduse ja digiallkirja süsteemi või komisjoni pakutavate võrguteenuste kaudu.

Artikkel 53

AESi ühine teabevõrk

1. Ühine teabevõrk tagab elektroonilise side liikmesriikide riiklike AESide vahel.
2. Liikmesriikide tolliasutused kasutavad ühist teabevõrku käesoleva määruse artikli 51 lõike 1 punktides c ja d osutatud teabevahetuseks.

Artikkel 54

Riiklik kauplejaportaal

1. Riiklik kauplejaportaal võimaldab vahetada teavet ettevõtjate või muude isikute ning liikmesriikide tolliasutuste riiklike AESide vahel.
2. Riiklik kauplejaportaal on koostalitlusvõimeline riikliku AESiga.

Artikkel 55

Riiklik ekspordisüsteem

1. Riiklik AES on koostalitlusvõimeline riikliku kauplejaportaaliga ning liikmesriigi tolliasutus kasutab seda ekspordi- ja reekspordideklaratsioonide töötlemiseks.
2. Liikmesriikide AESid suhtlevad omavahel ühise teabevõrgu kaudu elektrooniliselt ning töötlevad teistelt liikmesriikidelt saadud ekspordi- ja väljumisteavet.
3. Liikmesriigid pakuvad ja hooldavad riigi tasandil oma riikliku AESi ja EMCSI vahelist liidest tolliseadustiku artikli 280 ning nõukogu direktiivi (EL) 2020/262 artiklite 21 ja 25 kohaldamiseks ⁽⁸⁾.

⁽⁸⁾ Nõukogu 19. detsembri 2019. aasta direktiiv (EL) 2020/262, millega nähakse ette aktsiisi üldine kord (ELT L 58, 27.2.2020, lk 4).

4. Liikmesriigid pakuvad ja hooldavad riigi tasandil oma riikliku AESi ja NCTSi vahelist liidest tolliseadustiku artikli 280 ning rakendusmääruse (EL) 2015/2447 artikli 329 lõigete 5 ja 6 ning artikli 333 lõike 2 punktide b ja c kohaldamiseks.

Artikkel 56

IT-üleminek

1. Rakendusotsuse (EL) 2019/2151 lisas kindlaks määratud AESi kasutuselevõtmise perioodi jooksul annab komisjon liikmesriikide käsutusse täiendavad ühised komponendid, üleminekueeskirjad ja toetusmehhanismid, et luua operatsioonikeskkond, kus liikmesriigid, kes ei ole veel uut süsteemi kasutusele võtnud, võiksid ajutiselt jätkuvalt olla koostalitlusvõimelised liikmesriikidega, kes on uue süsteemi juba kasutusele võtnud.
2. Komisjon pakub ühise teabevõrgu kaudu sõnumite vahetamiseks ühist komponenti keskmuunduri vormis. Liikmesriik võib otsustada rakendada seda riigi tasandil.
3. Ettevõtjate ja muude isikute ühenduvuse järkjärgulise loomise korral võib liikmesriik pakkuda ettevõtja ja muude isikute ning tolliasutuse vahel sõnumite vahetamiseks riiklikku muundurit.
4. Komisjon koostab koostöös liikmesriikidega tehnilised eeskirjad, mida kohaldatakse üleminekuperioodil ning mis on ärilist ja tehnilist laadi, et võimaldada komisjoni delegeeritud määruses (EL) 2016/341⁽⁹⁾ ja delegeeritud määruses (EL) 2015/2446 koos rakendusmäärusega (EL) 2015/2447 kindlaks määratud teabevahetusnõuete kaardistamist ja koostalitlusvõimet.

X PEATÜKK

Transiidi andmevahetuse süsteem (NCTS)

Artikkel 57

NCTSi eesmärgid ja struktuur

1. NCTS võimaldab vahetada teavet liikmesriikide tolliasutuste vahel ning liikmesriikide tolliasutuste ja ettevõtjate ning muude isikute vahel tollideklaratsiooni esitamise ja töötlemise eesmärgil, kui kaupa veetakse transiidiprotseduuri alusel.
2. NCTS koosneb järgmistest ühistest komponentidest:
  - a) ühine teabevõrk;
  - b) kesksed teenused.
3. Liikmesriigid loovad järgmised riiklikud komponendid:
  - a) riiklik kauplejaportaali;
  - b) riiklik transiidi andmevahetuse süsteem (riiklik NCTS);
  - c) NCTSi ja AESi vaheline ühine liides riigi tasandil.

⁽⁹⁾ Komisjoni 17. detsembri 2015. aasta delegeeritud määrus (EL) 2016/341, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 952/2013 seoses liidu tolliseadustiku teatavate sätete üleminekueeskirjadega, kui vajalikud elektroonilised süsteemid veel ei toimi, ja muudetakse komisjoni delegeeritud määrust (EL) 2015/2446 (ELT L 69, 15.3.2016, lk 1).

*Artikkel 58***NCTSi kasutamine**

Kui kaupa veetakse transiidiprotseduuri alusel, kasutatakse NCTSi järgmistel eesmärkidel:

- a) tolliseadustikus kindlaks määratud transiidiformaalsuste täitmise tagamine;
- b) ühistransiidiprotseduuri konventsiooni ⁽¹⁰⁾ formaalsuste täitmise tagamine;
- c) transiidideklaratsioonide esitamine ja töötlemine;
- d) sellise transiidideklaratsiooni esitamine, mis sisaldab turvalisuse ja julgeoleku riskianalüüsi tegemiseks vajalikke üksikasju kooskõlas tolliseadustiku artikli 263 lõikega 4;
- e) sisenemise ülddeklaratsiooni asemel transiidideklaratsiooni esitamine, nagu on osutatud tolliseadustiku artikli 130 lõikes 1.

*Artikkel 59***Autentimine ja juurdepääs NCTSile**

1. Ettevõtjatel on juurdepääs riiklikule NCTSile riikliku kauplejaportaali kaudu. Autentimise ja juurdepääsu kontrollimise määravad kindlaks liikmesriigid.
2. Liikmesriikide ametnike autentimine ja NCTSi ühistele komponentidele juurdepääsu kontroll toimub komisjoni pakutavate võrguteenuste kaudu.
3. Komisjoni töötajate tuvastamine ja juurdepääsu kontrollimine komisjoni töötajate juurdepääsuks NCTSi ühistele komponentidele toimub kas ühtse kasutajahalduse ja digiallkirja süsteemi või komisjoni pakutavate võrguteenuste kaudu.

*Artikkel 60***NCTSi ühine teabevõrk**

1. Ühine teabevõrk tagab elektroonilise teabevahetuse liikmesriikide riiklike NCTSide ja ühistransiidiprotseduuri konventsiooni osaliste vahel.
2. Liikmesriikide tolliasutused kasutavad ühist teabevõrku transiidiformaalsustega seotud teabe vahetamiseks.

*Artikkel 61***Riiklik kauplejaportaal**

1. Riiklik kauplejaportaal võimaldab vahetada teavet ettevõtjate ja muude isikute ning liikmesriikide tolliasutuste riiklike NCTSide vahel.
2. Riiklik kauplejaportaal on koostalitlusvõimeline riikliku NCTSiga.

⁽¹⁰⁾ Euroopa Majandusühenduse, Austria Vabariigi, Soome Vabariigi, Islandi Vabariigi, Norra Kuningriigi, Rootsi Kuningriigi ja Šveitsi Konföderatsiooni vaheline ühist transiidiprotseduuri käsitlev konventsioon (EÜT L 226, 13.8.1987, lk 2).

*Artikkel 62***Riiklik transiidisüsteem**

1. Riiklik NCTS on koostalitlusvõimeline riikliku kauplejaportaaliga ning liikmesriigi tolliasutus või ühistransiidiprotseduuri konventsiooni osalisriigi tolliasutus kasutab seda transiidideklaratsiooni esitamiseks ja töötlemiseks.
2. Riiklik NCTS vahetab teavet elektrooniliselt ühise teabevõrgu kaudu kõigi liikmesriikide ja ühistransiidiprotseduuri konventsiooni osalisriikide riiklike transiidirakendustega ning töötleb teistelt liikmesriikidelt ja ühistransiidiprotseduuri konventsiooni osalisriikidelt saadud transiiditeavet.
3. Rakendusmääruse (EL) 2015/2447 artikli 329 lõigete 5 ja 6 kohaldamiseks tagavad liikmesriigid liidese oma riiklike NCTSi ja AESi süsteemide vahel ja hooldavad seda.

*Artikkel 63***IT-üleminek**

1. Rakendusotsuse (EL) 2019/2151 lisa kindlaks määratud NCTSi üleminekuperioodi jooksul annab komisjon liikmesriikide käsutusse täiendavad ühised komponendid, üleminekueeskirjad ja toetusmehhanismid, et luua operatsiooni-keskkond, kus liikmesriigid, kes ei ole veel uut süsteemi kasutusele võtnud, võiksid ajutiselt jätkuvalt olla koostalitlusvõimelised liikmesriikidega, kes on uue süsteemi juba kasutusele võtnud.
2. Komisjon pakub ühise teabevõrgu kaudu sõnumite vahetamiseks ühist komponenti keskmunduri vormis. Liikmesriik võib otsustada rakendada seda riigi tasandil.
3. Ettevõtjate ja muude isikute ühenduvuse järkjärgulise loomise korral võib liikmesriik pakkuda ettevõtja ja muude isikute ning tolliasutuse vahel sõnumite vahetamiseks riiklikku muundurit.
4. Komisjon koostab koostöös liikmesriikidega tehnilised eeskirjad, mida kohaldatakse üleminekuperioodil ning mis on äri- ja tehnilist laadi, et võimaldada delegeeritud määruses (EL) 2016/341 ja delegeeritud määruses (EL) 2015/2446 koos rakendusmäärusega (EL) 2015/2447 kindlaks määratud teabevahetusnõuete kaardistamist ja koostalitlusvõimet.

*XI PEATÜKK***Eriprotseduuride teabevahetuse (INF SP) süsteem***Artikkel 64***INF SP süsteemi eesmärk ja struktuur**

1. INF SP süsteem võimaldab teabevahetust liikmesriikide tolliasutuste ning ettevõtjate ja muude isikute vahel INF-andmete väljastamiseks ja haldamiseks eriprotseduuride valdkonnas.
2. INF SP süsteem koosneb järgmistest ühistest komponentidest:
  - a) INFiga seotud ELi kauplejate eriportaali;
  - b) keskne INF SP süsteem.

*Artikkel 65***INF SP süsteemi kasutamine**

1. INF SP süsteemi kasutavad ettevõtjad ja teised isikud INF-taotluste esitamiseks ja nende staatuse jälgimiseks ning liikmesriikide tolliasutused selliste taotluste menetlemiseks ja INF-teabelehtede haldamiseks.
2. INF SP süsteem võimaldab liikmesriikide tolliasutustel luua INF-teabelehti ja vajaduse korral vahetada teavet liikmesriikide tolliasutuste vahel.
3. INF SP süsteem võimaldab arvutada imporditollimaksude summa kooskõlas tolliseadustiku artikli 86 lõikega 3.

*Artikkel 66***Autentimine ja juurdepääs kesksele INF SP süsteemile**

1. Ettevõtjate ja muude isikute autentimine ja INF SP süsteemi ühistele komponentidele juurdepääsu kontroll toimub ühtse kasutajahalduse ja digiallkirja süsteemi kaudu.

Tolliesindajate autentimiseks ja selleks, et tagada nende juurdepääs INF SP süsteemi ühistele komponentidele, peavad nende volitused asjaomaste ülesannete täitmiseks olema registreeritud ühtse kasutajahalduse ja digiallkirja süsteemis või identiteedi- ja pääsuhalduse süsteemis, mille on loonud liikmesriik vastavalt käesoleva määruse artiklile 20.

2. Liikmesriikide tolliasutuste autentimine ja INF SP süsteemi ühistele komponentidele juurdepääsu kontroll toimub komisjoni pakutavate võrguteenuste kaudu.
3. Komisjoni töötajate autentimine ja INF SP süsteemi ühistele komponentidele juurdepääsu kontroll toimub kas ühtse kasutajahalduse ja digiallkirja süsteemi või komisjoni pakutavate võrguteenuste kaudu.

*Artikkel 67***ELi kauplejate eriportaali INF-i jaoks**

1. EUCTP pakub juurdepääsu INF-i seotud ELi kauplejate eriportaali, nagu on osutatud käesoleva määruse artiklis 6; ELi kauplejate eriportaali on ettevõtjate ja muude isikute jaoks sisenemiskoht INF SP süsteemi.
2. INF-i seotud ELi kauplejate eriportaali on koostalitlusvõimeline keskse INF SP süsteemiga.

*Artikkel 68***Keskne INF SP süsteem**

1. Liikmesriikide tolliasutused kasutavad kesket INF SP süsteemi selleks, et vahetada ja säilitada esitatud INF-teabelehtedega seotud teavet.
2. Keskne INF SP süsteem on koostalitlusvõimeline INF-i seotud ELi kauplejate eriportaali.

*XII PEATÜKK***Tolliasutuste riskijuhtimissüsteem (CRMS)***Artikkel 69***CRMSi eesmärk ja struktuur**

1. CRMS võimaldab riskiteabe edastamist, säilitamist ja vahetamist liikmesriikide vahel ning liikmesriikide ja komisjoni vahel, et toetada ühtse riskijuhtimise raamistiku rakendamist.
2. Kui see on loodud, võidakse kasutada riiklike süsteemide veebiteenust, mis võimaldab vahetada veebiliidese kaudu andmeid riiklike süsteemidega. CRMS on koostalitlusvõimeline ICS2 ühiste komponentidega.

*Artikkel 70***CRMSi kasutamine**

1. CRMSi kasutatakse kooskõlas tolliseadustiku artikli 46 lõigetega 3 ja 5 järgmistel eesmärkidel:
  - a) riskiteabe vahetamine liikmesriikide vahel ning liikmesriikide ja komisjoni vahel vastavalt tolliseadustiku artikli 46 lõikele 5 ja rakendusmääruse (EL) 2015/2447 artikli 36 lõikele 1 ning sellise teabe säilitamine ja töötlemine;
  - b) rakendusmääruse (EL) 2015/2447 artikli 36 lõikes 2 osutatud ühiste riskikriteeriumide ja prioriteetsete kontrollimeetmete rakendamisega ning kriisiohjega seotud teabe edastamine liikmesriikide vahel ning liikmesriikide ja komisjoni vahel ning sellise teabe esitamine, töötlemine ja säilitamine, sealhulgas seonduva riskiteabe vahetamine ja nende meetmete tulemuste analüüs;
  - c) võimaldada liikmesriikidel ja komisjonil elektrooniliselt leida süsteemist riskianalüüsi aruandeid olemasolevate riskide ja uute suundumuste kohta, et neid saaks kasutada ühtses riskijuhtimise raamistikus ja riiklikus riskijuhtimissüsteemis.
2. Kui andmete edastamist CRMSi ja riiklikku süsteemi vahel saab automatiseerida, kohandatakse riiklikud süsteemid CRMSi veebiteenuse kasutamiseks.

*Artikkel 71***Autentimine ja juurdepääs CRMSile**

1. Liikmesriikide ametnike autentimine ja CRMSi ühistele komponentidele juurdepääsu kontroll toimub komisjoni pakutavate võrguteenuste kaudu.
2. Komisjoni töötajate autentimine ja CRMSi ühistele komponentidele juurdepääsu kontroll toimub kas ühtse kasutajahalduse ja digiallkirja süsteemi või komisjoni pakutavate võrguteenuste kaudu.

*Artikkel 72***CRMSi ühine komponent**

1. CRMS tagab, et riskiteabe vormid ja tagasiside vormid riskianalüüsi ja kontrolli tulemuste kohta täidetakse süsteemis veebis, töödeldakse aruandluseks ja säilitatakse süsteemis. Volitatud kasutajatel peab olema võimalik vormid kätte saada ja neid kasutada riiklikel riskijuhtimise ja kontrolli eesmärkidel.

2. CRMS tagab teabevahetusmehhanismid, mis võimaldavad kasutajatel (eraldi või organisatsioonilise üksuse osana) pakkuda ja vahetada riskiteavet, vastata teiste kasutajate konkreetsetele taotlustele ning esitada komisjonile fakte ja analüüsi oma tegevuse tulemuste kohta ühiste riskikriteeriumide ja prioriteetsete kontrollimeetmete rakendamise ning kriisiohje käigus.
3. CRMS tagab vahendid, mis võimaldavad süsteemides säilitatavatest riskiteabe vormidest saadud andmeid analüüsida ja koondada.
4. CRMS tagab platvormi, kus riskijuhtimise ja kontrolli seisukohast olulist teavet, sealhulgas juhendeid, tuvastamistehnoloogiat teavet ja andmeid ning linke teistesse seotud andmebaasidesse, säilitatakse ning tehakse volitatud kasutajatele riskide juhtimise ja kontrolli eesmärgil kättesaadavaks.

XIII PEATÜKK

Keskne imporditollivormistus (CCI)

Artikkel 73

CCI eesmärk ja struktuur

1. CCI võimaldab vahetada teavet liikmesriikide tolliasutuste vahel ning liikmesriikide tolliasutuste ja ettevõtjate vahel tollideklaratsioonide esitamise ja töötlemise eesmärgil sellise keskse imporditollivormistuse kontekstis, millega on seotud mitu liikmesriiki.
2. CCI koosneb järgmistest ühistest komponentidest:
  - a) ühine teabevõrk;
  - b) kesksed teenused.
3. Liikmesriigid tagavad, et nende riiklikud CCI-süsteemid on CCI ühise teabevõrgu kaudu ühendatud liikmesriikide riiklike CCI-süsteemidega ja et see hõlmab järgmisi riiklikke komponente:
  - a) riiklik kauplejaportaali;
  - b) riiklik CCI rakendus;
  - c) EMCSi/aktsiisiandmete vahetamise süsteemi liides riigi tasandil.

Artikkel 74

CCI kasutamine

CCI süsteemi kasutatakse järgmistel eesmärkidel:

- a) tolliseadustikus sätestatud keskse imporditollivormistuse formaalsuste täitmise tagamine, kui sellega on seotud rohkem kui üks liikmesriik;
- b) standardsete tollideklaratsioonide esitamine ja töötlemine keskse imporditollivormistuse raames;
- c) lihtsustatud tollideklaratsioonide ja vastavate lisadeklaratsioonide esitamine ja töötlemine keskse imporditollivormistuse raames;
- d) selliste vastavate tollideklaratsioonide ja esitamisteadete esitamine ja töötlemine, mis esitatakse keskse imporditollivormistuse raames deklarandi vormile kande tegemise loas.

*Artikkel 75***Autentimine ja juurdepääs CCI-le**

1. Ettevõtjatel on juurdepääs riiklikele CCI süsteemidele ainult liikmesriikide välja arendatud riikliku kauplejaportaali kaudu. Autentimise ja juurdepääsu kontrollimise määravad kindlaks liikmesriigid.
2. Liikmesriikide tolliasutuste autentimine ja CCI süsteemi ühistele komponentidele juurdepääsu kontroll toimub komisjoni pakutavate võrguteenuste kaudu.
3. Komisjoni töötajate autentimine ja CCI süsteemi ühistele komponentidele juurdepääsu kontroll toimub kas ühtse kasutajahalduse ja digiallkirja süsteemi või komisjoni pakutavate võrguteenuste kaudu.

*Artikkel 76***CCI ühine teabevõrk**

1. Ühine teabevõrk tagab elektroonilise teabevahetuse liikmesriikide riiklike CCI rakenduste vahel.
2. Liikmesriikide tolliasutused kasutavad CCIga seotud impordiformaalsusi käsitleva teabe vahetamiseks ühist teabevõrku.

*Artikkel 77***Riiklik kauplejaportaal**

1. Riiklik kauplejaportaal võimaldab vahetada teavet ettevõtjate ja liikmesriikide tolliasutuste riiklike CCI süsteemide vahel.
2. Riiklik kauplejaportaal on koostalitlusvõimeline riiklike CCI rakendustega.

*Artikkel 78***Riiklik CCI süsteem**

1. Riiklikku CCI süsteemi kasutab selle loonud liikmesriigi tolliasutus tollideklaratsioonide töötlemiseks CCIs.
2. Liikmesriikide riiklikud CCI süsteemid suhtlevad omavahel elektrooniliselt ühise domeeni kaudu ja töötlevad teistelt liikmesriikidelt saadud imporditeavet.

XIV PEATÜKK

Registreeritud eksportijate süsteem

1. jagu

Liikmesriikidele mõeldud REX-süsteem

Artikkel 79

Liikmesriikide jaoks mõeldud REX-süsteemi eesmärk ja struktuur

1. Liikmesriikide jaoks mõeldud REX-süsteem võimaldab liikmesriikide tolliasutustel registreerida liidus asutatud ettevõtjaid, et deklareerida kauba sooduspäritolu, ning hallata neid registreeringuid (registreeringuid muuta, tühistada, tühistada nende tühistamisi ja registreeringutest teatada).
2. Liikmesriikide jaoks mõeldud REX-süsteem koosneb järgmistest ühistest komponentidest:
  - a) liikmesriikide jaoks mõeldud REX-süsteemi ELi kauplejate eriportaal;
  - b) liikmesriikide jaoks mõeldud keskne REX-süsteem.
3. Liikmesriigid võivad luua järgmised riiklikud komponendid:
  - a) riiklik kauplejaportaal;
  - b) riiklik registreeritud eksportijate süsteem (edaspidi „riiklik REX-süsteem“).

Artikkel 80

Liikmesriikide jaoks mõeldud REX-süsteemi kasutamine

Liikmesriikide jaoks mõeldud REX-süsteemi kasutavad eksportijad ja liikmesriikide tolliasutused kooskõlas liidu kaubanduse sooduskorra sätetega.

Artikkel 81

Autentimine ja juurdepääs liikmesriikide jaoks mõeldud REX-süsteemile

1. Ettevõtjate ja muude isikute autentimine ja liikmesriikide jaoks mõeldud REX-süsteemi ELi kauplejate eriportaalile juurdepääsu kontroll toimub ühtse kasutajahalduse ja digiallkirja süsteemi kaudu.

Tolliesindajate autentimiseks ja nende juurdepääsu tagamiseks liikmesriikide jaoks mõeldud REX-süsteemi ELi kauplejate eriportaalile peavad nende volitused asjaomaste ülesannete täitmiseks olema registreeritud ühtse kasutajahalduse ja digiallkirja süsteemis või identiteedi- ja pääsuhalduse süsteemis, mille on loonud liikmesriik vastavalt käesoleva määruse artiklile 20.

2. Liikmesriikide ametnike autentimine ja liikmesriikide jaoks mõeldud keskele REX-süsteemile juurdepääsu kontroll toimub komisjoni pakutavate võrguteenuste kaudu.
3. Komisjoni personali autentimine ja liikmesriikide jaoks mõeldud keskele REX-süsteemile juurdepääsu kontroll toimub komisjoni pakutavate võrguteenuste kaudu.

*Artikkel 82***liikmesriikide jaoks mõeldud REX-süsteemi ELi kauplejate eriportaali;**

1. Liikmesriikide jaoks mõeldud REX-süsteemi ELi kauplejate eriportaali on koostalitlusvõimeline EUCTPga, mis on koht, mille kaudu sisestatakse liikmesriikide jaoks mõeldud kesksesse REX-süsteemi ettevõtjate ja muude isikute taotlused.
2. Liikmesriikide jaoks mõeldud REX-süsteemi ELi kauplejate eriportaali on koostalitlusvõimeline liikmesriikide jaoks mõeldud keskse REX-süsteemiga ja suudab suunata kasutajaid ümber riiklikku kauplejaportaali, kui see on loodud.
3. Liikmesriikides, kus riiklikku kauplejaportaali ei looda, kasutatakse liikmesriikide jaoks mõeldud REX-süsteemi ELi kauplejate eriportaali, et esitada ja vahetada teavet registreerimistaotluste ja registreerimisotsuste kohta ning mis tahes hilisemate sündmuste kohta, mis võivad mõjutada käesoleva määruse artiklis 79 osutatud algset taotlust või registreerimist.

*Artikkel 83***Liikmesriikide jaoks mõeldud keskne REX-süsteem**

1. Liikmesriikide tolliasutused kasutavad liikmesriikide jaoks mõeldud kesksel REX-süsteemil, et menetleda käesoleva määruse artiklis 82 osutatud registreerimistaotlusi, säilitada registreeringuid, menetleda kõiki hilisemaid sündmusi, mis võivad mõjutada algset taotlust või registreerimist, või teha registreeringute päringuid.
2. Liikmesriikide jaoks ette nähtud keskne REX-süsteem on koostalitlusvõimeline REX-süsteemi ELi kauplejate eriportaali, klientide viiteteenustega ja muude asjakohaste süsteemidega.

*Artikkel 84***Riiklik kauplejaportaal**

1. Kui liikmesriik loob riikliku kauplejaportaali, kasutavad ettevõtjad ja muud isikud seda portaali selleks, et esitada ja vahetada teavet registreerimistaotluste ja registreerimisotsuste kohta ning mis tahes hilisemate sündmuste kohta, mis võivad mõjutada käesoleva määruse artiklis 79 osutatud algset taotlust või registreerimist.
2. Kui liikmesriik loob riikliku kauplejaportaali, teatab ta sellest komisjonile.
3. Riiklik kauplejaportaal on koostalitlusvõimeline riikliku REX-süsteemiga.

*Artikkel 85***Riiklik REX-süsteem**

1. Liikmesriikide tolliasutused kasutavad riiklikku REX-süsteemi (kui see on loodud), et menetleda käesoleva määruse artiklis 84 osutatud registreerimistaotlusi, säilitada registreeringuid, menetleda kõiki hilisemaid sündmusi, mis võivad mõjutada algset taotlust või registreerimist, või teha registreeringute päringuid.
2. Riiklik REX-süsteem on koostalitlusvõimeline ja sünkroniseeritud liikmesriikide jaoks mõeldud keskse REX-süsteemiga.

2. jagu

REX-süsteem selliste kolmandate riikide jaoks, kellega liidul on sooduskaubanduskord*Artikkel 86***Kolmandate riikide jaoks mõeldud REX-süsteemi eesmärk ja struktuur**

1. REX-süsteem nende kolmandate riikide jaoks, kellega liit on sõlminud sooduskaubanduslepingu (kolmandate riikide jaoks mõeldud REX-süsteem), võimaldab nende riikide ettevõtjatel koostada registreeritud eksportijatena registreerimise taotlusi ning nende riikide pädevatel asutustel neid taotlusi menetleda ja registreeringuid hallata (registreeringuid muuta, tühistada, tühistada nende tühistamisi ja registreeringutest teatada).
2. Kolmandate riikide jaoks mõeldud REX-süsteem koosneb järgmistest ühistest komponentidest:
  - a) eeltaotlussüsteem;
  - b) kolmandate riikide jaoks mõeldud keskne REX-süsteem.

*Artikkel 87***Kolmandate riikide jaoks mõeldud REX-süsteemi kasutamine**

Kolmandate riikide jaoks mõeldud REX-süsteemi kohaldatakse teatavates kolmandates riikides kooskõlas liidu kaubanduse sooduskorraga.

*Artikkel 88***Autentimine ja juurdepääs kolmandate riikide jaoks mõeldud REX-süsteemile**

1. Kolmandate riikide ametnike autentimine ja kolmandate riikide jaoks mõeldud kesksele REX-süsteemile juurdepääsu kontroll toimub EU Logini ja kolmandate riikide jaoks mõeldud REX-süsteemi kasutajahaldussüsteemi (T-REX) abil.
2. Ettevõtjate ja muude isikute juurdepääs käesoleva määruse artikli 86 lõike 2 punktis a osutatud eeltaotlussüsteemile on anonüümne.
3. Komisjoni personali autentimine ja kolmandate riikide jaoks mõeldud kesksele REX-süsteemile juurdepääsu kontroll toimub komisjoni pakutavate võrguteenuste kaudu.
4. Kui liidu kaubanduse sooduskorda mõne kolmanda riigi suhtes enam ei kohaldata, säilitavad selle riigi pädevad asutused juurdepääsu kolmandate riikide jaoks mõeldud REX-süsteemile nii kaua, kui see on vajalik, et kõnealused pädevad asutused saaks täita oma kohustused.

*Artikkel 89***Kolmandate riikide jaoks mõeldud REX-süsteemiga seotud andmekaitse**

Kolmandate riikide jaoks mõeldud REX-süsteemis olevaid kolmandates riikides asutatud andmesubjektide isikuandmeid, mille on registreerinud kolmandate riikide pädevad asutused, töödeldakse liiduga sõlmitud asjaomase sooduskaubanduslepingu täitmiseks ja järelevalveks.

*Artikkel 90***Keskne REX-süsteem selliste kolmandate riikide jaoks, kellega liidul on sooduskaubanduskord**

1. Kolmandate riikide pädevad asutused kasutavad kolmandate riikide jaoks mõeldud REX-süsteemi, et menetleda registreerimistaotlusi, registreeringuid säilitada, menetleda hilisemaid sündmusi, mis võivad mõjutada algset taotlust või registreeringut, või teha registreeringute päringuid.
2. Kolmandate riikide jaoks ette nähtud keskne REX-süsteem on koostalitlusvõimeline eeltaotlussüsteemiga, klientide viiteteenustega ja muude asjakohaste süsteemidega.

*Artikkel 91***Eeltaotlussüsteem REX-süsteemis selliste kolmandate riikide jaoks, kellega liidul on sooduskaubanduskord**

1. Eeltaotlussüsteem on ettevõtjate ja muude isikute jaoks koht, kus nad saavad elektrooniliselt esitada registreeritud eksportijaks saamise taotluses nõutud andmed. Eeltaotlussüsteemi ei kasutata olemasolevate registreeringute muutmise või tühistamise taotluste esitamiseks.
2. Eeltaotlussüsteem on koostalitlusvõimeline keskse REX-süsteemiga kolmandate riikide jaoks, kellega liidul on kaubanduse sooduskord.

*XV PEATÜKK****Liidu kauba staatuse tõendamise (PoUS) süsteem****Artikkel 92***PoUS-süsteemi eesmärk ja struktuur**

1. PoUS-süsteem võimaldab teabevahetust liikmesriikide tolliasutuste ning ettevõtjate ja muude isikute vahel, et väljastada ja hallata liidu kauba tollistaatuse tõendamiseks dokumente T2L/T2LF ja tolli kaubamanifeste (CGM).
2. PoUS-süsteem koosneb järgmistest ühistest komponentidest:
  - a) ELi kauplejate eriportaali PoUSi jaoks;
  - b) keskne PoUS-süsteem.
3. Liikmesriigid võivad luua järgmised riiklikud komponendid:
  - a) riiklik kauplejaportaal;
  - b) riiklik PoUS-süsteem.

*Artikkel 93***PoUS-süsteemi kasutamine**

1. Ettevõtjad ja muud isikud kasutavad PoUS-süsteemi, et esitada liidu staatust tõendava dokumendi T2L/T2LF ja tolli kaubamanifesti kinnitamise ja registreerimise või ilma kinnitusega registreerimise taotlused ning hallata kauba liidu staatust tõendava dokumendi kasutamist selle esitamisel.
2. PoUS-süsteem võimaldab ettevõtjate ja muude isikute taotluste kinnitamist ja registreerimist ning liidu staatust tõendavate dokumentide kasutamise haldamist.

*Artikkel 94***Autentimine ja juurdepääs PoUS-süsteemile**

1. Ettevõtjate ja muude isikute autentimine ja PoUS-süsteemi ühistele komponentidele juurdepääsu kontroll toimub ühtse kasutajahalduse ja digiallkirja süsteemi kaudu.
2. Liikmesriikide tolliasutuste autentimine ja PoUS-süsteemi ühistele komponentidele juurdepääsu kontroll toimub komisjoni pakutavate võrguteenuste kaudu.

Liikmesriikide tolliasutuste autentimine ja riiklikule PoUS-süsteemile juurdepääsu kontroll toimub asjaomase liikmesriigi loodud identiteedi- ja pääsuhalduse süsteemi kaudu.

3. Komisjoni töötajate autentimine ja PoUS-süsteemi ühistele komponentidele juurdepääsu kontroll toimub kas ühtse kasutajahalduse ja digiallkirja süsteemi või komisjoni pakutavate võrguteenuste kaudu.

*Artikkel 95***ELi kauplejate eriportaal PoUSi jaoks**

1. PoUSiga seotud ELi kauplejate eriportaal vahetab teavet ELi tollialase kauplejaportaaliga, mille kaudu ettevõtjad ja muud isikud sisenevad PoUS-süsteemi.
2. ELi kauplejate eriportaal PoUSi jaoks on koostalitlusvõimeline keskse PoUS-süsteemiga.

*Artikkel 96***Keskne PoUS-süsteem**

1. Liikmesriikide tolliasutused kasutavad kesket PoUS-süsteemi, et vahetada ja säilitada teavet esitatud dokumentide T2L/T2LF ja tolli kaubamanifestide kohta.
2. Keskne PoUS-süsteem on koostalitlusvõimeline ELi kauplejate portaaliga PoUSi jaoks.

*Artikkel 97***Riiklik kauplejaportaal**

1. Kui liikmesriik on vastavalt käesoleva määruse artikli 92 lõike 3 punktile b loonud riikliku PoUS-süsteemi, on riiklik kauplejaportaal selle süsteemi peamine sisenemiskoht ettevõtjate ja muude isikute jaoks.
2. Riiklik kauplejaportaal on koostalitlusvõimeline riikliku PoUS-süsteemiga, kui see on loodud.
3. Riiklikul kauplejaportaalil on funktsioonid, mis on samaväärsed PoUSiga seotud ELi kauplejate eriportaali omadega.
4. Kui liikmesriik loob riikliku kauplejaportaali, teatab ta sellest komisjonile.

*Artikkel 98***Riiklik PoUS-süsteem**

Riiklik PoUS-süsteem on koostalitlusvõimeline keskse PoUS-süsteemiga, et teha riiklikus PoUS-süsteemis loodud tõendid kesksüsteemis kättesaadavaks.

XVI PEATÜKK

Järelevalvesüsteem

Artikkel 99

Järelevalvesüsteemi eesmärk ja struktuur

1. Järelevalvesüsteem võimaldab kooskõlas tolliseadustiku artikli 56 lõikega 5 ja tema kasutamist sätestavate liidu õigusaktidega teabevahetust liikmesriikide tolliasutuste ja komisjoni vahel tollijärelevalve eesmärgil ning tollideklaratsioonist saadud andmete kogumist kaupade vabasse ringlusse lubamiseks või ekspordiks.
2. Liikmesriigid esitavad tollideklaratsioonisüsteemidest küsitud teabe järelevalvesüsteemi automaatselt.
3. Järelevalvesüsteem on kesksüsteem, mis koosneb ühest ühisest komponendist.

Artikkel 100

Järelevalvesüsteemi kasutamine

Järelevalvesüsteemis olevaid andmeid kasutatakse vabasse ringlusse lubamise ja ekspordiprotseduuride järelevalveks, mis hõlmab:

- a) komisjoni ja liikmesriikide tolliasutuste toetamist tollikontrolli ja tollialaste õigusaktide ühetaolise kohaldamise tagamisel;
- b) riskide minimeerimist, sealhulgas andmekaeve ja riskiteabe vahetamise kaudu, ning
- c) liidu muude sätetega ette nähtud erimeetmete rakendamist, mida liikmesriikide tolliasutused peavad piiril rakendama.

Artikkel 101

Autentimine ja juurdepääs järelevalvesüsteemile

1. Liikmesriikide tolliasutuste autentimine ja järelevalvesüsteemi ühistele komponentidele juurdepääsu kontroll toimub komisjoni pakutavate võrguteenuste kaudu.
2. Komisjoni töötajate autentimine ja järelevalvesüsteemi ühistele komponentidele juurdepääsu kontroll toimub komisjoni pakutavate võrguteenuste kaudu.

Artikkel 102

Keskne järelevalvesüsteem

Liikmesriigid ja komisjon kasutavad kesksel järelevalvesüsteemi käesoleva määruse artiklis 100 osutatud andmete kogumiseks, säilitamiseks, töötlemiseks ja analüüsimiseks.

XVII PEATÜKK

Elektrooniliste süsteemide toimimine ja nende kasutamise koolitus

Artikkel 103

Elektrooniliste süsteemide väljatöötamine, testimine, kasutuselevõtmine ja haldamine

1. Komisjon töötab ühised komponendid välja, testib neid, võtab need kasutusele ja haldab neid ning liikmesriigid võivad neid testida. Riiklikke komponente töötavad välja, testivad, võtavad kasutusele ja haldavad liikmesriigid.
2. Liikmesriigid tagavad, et riiklikud komponendid on koostalitlusvõimelised ühiste komponentidega.
3. Tihedas koostöös liikmesriikidega koostab komisjon detsentraliseeritud süsteemide ühised tehnilised kirjeldused ja haldab neid.
4. Liikmesriigid töötavad välja, käitavad ja hooldavad liideseid, et tagada detsentraliseeritud süsteemide funktsionaalsus, mis on vajalik teabe vahetamiseks ettevõtjate ja muude isikutega riiklike komponentide ja liideste kaudu ning teiste liikmesriikidega ühiste komponentide kaudu.

Artikkel 104

Elektrooniliste süsteemide hooldamine ja muutmine

1. Komisjon hooldab süsteemide ühiseid komponente ja liikmesriigid hooldavad oma riiklikke komponente.
2. Komisjon ja liikmesriigid tagavad elektrooniliste süsteemide katkematu töö.
3. Komisjon võib elektrooniliste süsteemide ühiseid komponente muuta, et kõrvaldada häireid, lisada uusi funktsioone või muuta olemasolevaid.
4. Komisjon teatab liikmesriikidele ühistes komponentides tehtud muudatustest ja ajakohastustest.
5. Liikmesriigid teatavad komisjonile riiklike komponentide muudatustest ja ajakohastustest, mis võivad mõjutada ühiste komponentide tööd.
6. Komisjon ja liikmesriigid teevad üldsusele kättesaadavaks teabe lõigete 4 ja 5 kohastest muudatustest ja ajakohastustest elektroonilistes süsteemides.

Artikkel 105

Elektrooniliste süsteemide ajutine tõrge

1. Kui tolliseadustiku artikli 6 lõike 3 punktis b osutatud elektroonilistes süsteemides ilmneb ajutine tõrge, esitavad ettevõtjad ja muud isikud asjaomaste formaalsuste täitmiseks vajaliku teabe liikmesriikide kindlaksmääratud viisil, sealhulgas elektroonilistest andmetöötlusvahenditest erinevate vahenditega.
2. Liikmesriikide tolliasutused veenduvad, et lõike 1 kohaselt esitatud teave esitatakse asjaomastes elektroonilistes süsteemides seitsme päeva jooksul pärast asjaomaste elektrooniliste süsteemide taas kättesaadavaks muutmist.
3. Komisjon ja liikmesriigid teatavad üksteisele, kui elektroonilised süsteemid ei ole ajutise tõrke tõttu kättesaadavad.

Komisjon ja liikmesriigid teavitavad teineteist ka sellest, kui ICS2ga seoses ei ole ettevõtjate süsteemid kättesaadavad.

4. Erandina lõikest 1 kohaldatakse ICS2, AESi, CRMSi või CCI ajutise rikke korral liikmesriikide ja komisjoni vahel kokku lepitud talitluspidevuse kava.
5. ICS2ga seoses otsustab talitluspidevuse kava kasutussevõtu üle iga liikmesriik ise, kui seda liikmesriiki mõjutab süsteemi ajutine rike või kui tolliseadustiku artikli 127 lõigetes 4 ja 6 osutatud ettevõtja, kes on kohustatud esitama sisenemise ülddeklaratsiooni või selle andmed, ei saa neid esitada.
6. Erandina lõikest 1 kohaldatakse NCTSi ajutise tõrke korral rakendusmääruse (EL) 2015/2447 lisas 72-04 osutatud talitluspidevuse protseduuri.

Artikkel 106

Ühiste komponentide kasutamise ja toimimise koolitusega seotud abi

Komisjon abistab liikmesriike seoses elektrooniliste süsteemide ühiste komponentide kasutamise ja toimimisega ning varustab neid asjakohaste koolitusmaterjalidega.

XVIII PEATÜKK

Andmekaitse ja -haldus ning elektrooniliste süsteemide kuuluvus ja turvalisus

Artikkel 107

Isikuandmete kaitse

1. Elektroonilistesse süsteemidesse sisestatud isikuandmeid töödeldakse tollialaste õigusaktide ja muude tolliseadustikus osutatud õigusaktide kohaldamiseks, järgides iga elektroonilise süsteemi konkreetseid eesmärgi, nagu need on sätestatud vastavalt käesoleva määruse artiklis 4, artikli 7 lõikes 1, artikli 16 lõikes 1, artikli 21 lõikes 1, artiklis 30, artikli 35 lõikes 1, artikli 42 lõikes 1, artikli 50 lõikes 1, artikli 57 lõikes 1, artikli 64 lõikes 1, artikli 69 lõikes 1, artikli 73 lõikes 1, artikli 79 lõikes 1, artikli 86 lõikes 1, artikli 92 lõikes 1 ja artikli 99 lõikes 1.
2. Liikmesriikide isikuandmete kaitse järelevalveasutused ja Euroopa Andmekaitseinspektor teevad vastavalt määruse (EL) 2018/1725 artiklile 62 koostööd, et tagada elektroonilistes süsteemides registreeritud isikuandmete töötlemise kooskõlastatud järelevalve.
3. REX-süsteemis registreeritud andmesubjekti taotlus kasutada määruse (EL) 2016/679 ja määruse (EL) 2018/1725 III peatüki kohaseid õigusi esitatakse kõigepealt kolmanda riigi pädevatele asutustele või selle liikmesriigi tolliasutustele, kes isikuandmed registreeris.

Kui andmesubjekt on esitanud sellise taotluse komisjonile, ilma et ta oleks püüdnud nõuda oma õigusi kolmanda riigi pädevatelt asutustelt või isikuandmed registreerinud liikmesriigi tolliasutustelt, edastab komisjon selle taotluse vastavalt kas kolmanda riigi pädevatele asutustele või need andmed registreerinud liikmesriigi tolliasutustele.

Kui registreeritud eksportija ei saa oma õigust kolmanda riigi pädevatelt asutustelt või isikuandmed registreerinud liikmesriigi tolliasutustelt, esitab ta sellise taotluse komisjonile, kes tegutseb määruse (EL) 2016/679 artikli 4 punktis 7 ja määruse (EL) 2018/1725 artikli 3 punktis 8 määratletud vastutava töötlejana.

*Artikkel 108***Andmete ajakohastamine elektroonilistes süsteemides**

1. Liikmesriik tagab, et riiklikul tasandil säilitatavad andmed on vastavuses ühistes komponentides säilitatavate andmetega ja on ajakohased.
2. Erandina lõikest 1 tagavad liikmesriigid ICS2 puhul, et järgmised andmed on ajakohased ja vastavad ICS2 ühises andmehoidlas olevatele andmetele:
  - a) riigi tasandil registreeritud ja riiklikust sisenemissüsteemist ICS2 ühisesse andmehoidlasse edastatud andmed;
  - b) ICS2 ühisest andmehoidlast riiklikku sisenemissüsteemi saabunud andmed.

*Artikkel 109***Andmete juurdepääsu ja andmetöötuse piiramine**

1. Liikmesriigil on juurdepääs nendele andmetele, mida ta on sisestanud elektrooniliste süsteemide ühistesse komponentidesse, ja tal on õigus neid andmeid töödelda. Samuti võib neid andmeid kasutada ja töödelda teine liikmesriik, kes osaleb nende andmetega seotud taotluse menetlemises või otsuse haldamises.
2. Ettevõtjal ja muul isikul on juurdepääs elektrooniliste süsteemide ühistesse komponentidesse sisestatud andmetele ja õigus neid andmeid töödelda, kui see ettevõtja või isik on need andmed sinna sisestanud. Samuti võib neid andmeid kasutada ja töödelda liikmesriik, kes osaleb nende andmetega seotud taotluse menetlemises või otsuse haldamises.
3. Ettevõtjal või muul isikul on juurdepääs ICS2 ühises komponendis olevatele andmetele ja õigus neid andmeid töödelda, kui see ettevõtja või isik on need andmed sinna sisestanud või registreerinud ühises kauplaliideses.
4. Liikmesriigil on õigus töödelda neid andmeid, mille ta on sisestanud kesksesse EBTI süsteemi. Samuti võib neid andmeid töödelda teine liikmesriik, kui ta osaleb nende andmetega seotud taotluse menetlemises, sealhulgas artikli 26 kohase liikmesriikide tolliasutuste omavahelise konsulteerimise teel. Sellele võivad käesoleva määruse artikli 21 lõike 1 kohaldamiseks juurde pääseda kõik liikmesriikide tolliasutused kooskõlas käesoleva määruse artikli 25 lõikega 2 ja komisjon.
5. Ettevõtjal ja muul isikul on juurdepääs kesksesse EBTI süsteemi sisestatud andmetele ja õigus neid andmeid töödelda, kui see ettevõtja või isik on need andmed süsteemi sisestanud. Sellele võivad käesoleva määruse artikli 21 lõike 1 kohaldamiseks juurde pääseda kõik liikmesriikide tolliasutused kooskõlas käesoleva määruse artikli 25 lõikega 2 ja komisjon.
6. ICS2 ühistes komponentides olevate andmete suhtes kehtib järgmine:
  - a) andmetele, mille on liikmesriigile edastanud ettevõtja või muu isik ühise kauplaliidese kaudu ICS2 ühisesse andmehoidlasse, on sellel liikmesriigil ICS2 ühises hoidlas juurdepääs ja tal on õigus neid töödelda. Vajaduse korral võib see liikmesriik pääseda juurde ka sellele teabele, mis on registreeritud ühises kauplaliideses;
  - b) andmetele, mille liikmesriik on edastanud ICS2 ühisesse andmehoidlasse või on seal registreerinud, on sellel liikmesriigil juurdepääs ja tal on õigus neid töödelda;
  - c) andmetele, millele osutatakse nimetatud punktides a ja b, on juurdepääs ja töötlemisõigus ka teisel liikmesriigil, kui ta osaleb riskianalüüsis ja/või kontrolliprotsessis, millega andmed on seotud, kooskõlas rakendusmääruse (EL) 2015/2447 artikli 186 lõike 2 punktidega a, b ja d, lõigetega 5, 7 ja 7a ning artikli 189 lõigetega 3 ja 4, välja arvatud andmed, mille on süsteemi sisestanud teiste liikmesriikide tolliasutused seoses teabega rakendusmääruse (EL) 2015/2447 artikli 186 lõike 2 punktis a osutatud julgeoleku- ja turvariskide kohta;
  - d) andmeid võib komisjon töödelda koostöös liikmesriikidega käesoleva määruse artikli 43 lõikes 2 ja rakendusmääruse (EL) 2015/2447 artikli 182 lõike 1 punktis c osutatud eesmärkidel. Sellise töötlemise tulemustega võivad tutvuda komisjon ja liikmesriigid;

- e) liikmesriigid ja komisjon võivad neile juurdepääsu saada ja neid töödelda käesoleva määruse artikli 43 lõikes 3 osutatud eesmärkidel käesoleva määruse artiklis 112 osutatud tingimustel ning vastavalt konkreetsetele projektikokkulepetele, milles kirjeldatakse üksikasjalikult liikmesriikide ja komisjoni vahelisi töötlemistoiminguid.
7. Komisjon ja liikmesriigid saavad juurdepääsu ICS2 ühises komponendis olevatele andmetele, mille komisjon on ICS2 ühises andmehoidlas registreerinud, ja õiguse neid töödelda.
8. Komisjon ja liikmesriigid võivad järelevalvesüsteemi andmetele juurde pääseda ja neid töödelda.
9. Liikmesriikide tolliasutused ja komisjon võivad liidu kaubanduse sooduskorra rakendamise ja järelevalve eesmärgil pääseda juurde ELi liikmesriikide jaoks mõeldud keskses REX-süsteemis registreeritud andmetele.
10. Keskses REX-süsteemis selliste kolmandate riikide jaoks registreeritud andmetele, kellega liidul on sooduskaubanduskord, on juurdepääs:
- selle kolmanda riigi pädevatel asutustel, kus andmed on registreeritud;
  - liikmesriikide tolliasutustel tolliseadustiku artikli 188 kohaste tollideklaratsioonide kontrollimiseks või tolliseadustiku artikli 48 kohaseks vabastusjärgseks kontrolliks;
  - komisjonil, et rakendada liidu sooduskaubanduse korda ja teha selle üle järelevalvet.
11. Kui liikmesriigid teatavad intsidentidest ja probleemidest süsteemide teenuste osutamisel, kus komisjon tegutseb isikuandmete volitatud töötlejana, võib komisjonil olla juurdepääs andmetele üksnes registreeritud intsidendi või probleemi lahendamiseks. Komisjon tagab selliste andmete konfidentsiaalsuse kooskõlas tolliseadustiku artikliga 12.

Artikkel 110

Süsteemi kuuluvus

- Süsteemi ühiste komponentide omanik on komisjon.
- Süsteemi vastavate riiklike komponentide omanikud on liikmesriigid.

Artikkel 111

Süsteemi turvalisus

- Komisjon tagab ühiste komponentide turvalisuse. Liikmesriik tagab riikliku komponendi turvalisuse.

Sel eesmärgil võtavad komisjon ja liikmesriigid vajalikud meetmed, et:

- tõkestada volitamata isikute juurdepääs andmetöötluseks kasutatavatele seadmetele;
- tõkestada selleks volitamata isikutel andmete sisestamine, andmetega tutvumine, andmete muutmine ja kustutamine;
- avastada punktides a ja b nimetatud toiminguid.

- Komisjon ja liikmesriigid teavitavad üksteist mis tahes tegevusest, mis võib põhjustada elektrooniliste süsteemide turvalisuse rikkumist või oletatavat rikkumist.
- Komisjon ja liikmesriigid koostavad kõigi süsteemide turvaplaanid.

*Artikkel 112***Süsteemide vastutav töötaja ja volitatud töötaja**

Käesoleva määruse artiklis 1 osutatud süsteemide ja isikuandmete töötlemise puhul

- a) tegutsevad määruse (EL) 2016/679 artikli 4 punktis 7 määratletud vastutava töötajana liikmesriigid, kes täidavad selles määruses sätestatud kohustusi;
- b) tegutseb määruse (EL) 2018/1725 artikli 3 punktis 12 määratletud volitatud töötajana komisjon, kes täidab selles määruses sätestatud kohustusi;
- c) tegutseb komisjon erandina punktist b ICS2s koos liikmesriikidega kaasvastutava töötajana,
  - kui ta töötleb andmeid ühiste turva- ja julgeolekukriteeriumide ja -standardite, kontrollimeetmete ja esmatahtsa kontrolli rakendamise jälgimiseks ja hindamiseks kooskõlas käesoleva määruse artikli 109 lõike 6 punktiga d;
  - kui ta töötleb andmeid täiendavate teabelementide kogumiseks, säilitamiseks, töötlemiseks ja analüüsimiseks koos sisenemise ülddeklaratsioonidega ning käesoleva määruse artikli 43 lõikes 3 osutatud riskijuhtimisprotsesside toetamiseks käesoleva määruse artikli 109 lõike 6 punktis e sätestatud tingimustel;
- d) tegutseb komisjon erandina punktist b CRMSis koos liikmesriikidega ka kaasvastutava töötajana;
- e) tegutseb komisjon erandina punktist b REX-süsteemis koos liikmesriikidega kaasvastutava töötajana,
  - kui andmeid töödeldakse riikliku süsteemiga sünkroniseerimiseks;
  - kui andmeid töödeldakse selleks, et pääseda juurde andmetele tolliseadustiku artikli 188 kohase tollideklaratsioonide kontrollimiseks või tolliseadustiku artikli 48 kohaseks vabastusjärgseks kontrolliks;
  - kui andmeid töödeldakse ELi liikmesriikide jaoks mõeldud REX-süsteemi kasutamise statistika ja järelevalve eesmärgil;
  - kui andmeid töödeldakse kolmandate riikide jaoks mõeldud REX-süsteemi kasutamise statistika ja järelevalve eesmärgil;
- f) tegutseb komisjon erandina punktist b järelevalvesüsteemis koos liikmesriikidega kaasvastutava töötajana.

*Artikkel 113***Andmete säilitamise tähtaeg**

1. Liikmesriigid määravad kindlaks andmete säilitamise tähtaja süsteemide jaoks, mille puhul liikmesriigid on vastutavad töötajad, nagu on määratletud käesoleva määruse artiklis 112, võttes arvesse tollialaste õigusaktide nõudeid, ning teatavad sellest tähtajast komisjonile.
2. Selliste süsteemide andmete säilitamise tähtaeg, mille puhul komisjon ja liikmesriigid on kaasvastutavad töötajad, määratakse kindlaks järgmiselt:
  - a) ICS2: 10 aastat alates hetkest, mil andmeid kesksüsteemis esimest korda töödeldakse;
  - b) REX: 10 aastat pärast registreeringu tühistamist;
  - c) CRMS: 10 aastat alates hetkest, mil andmeid kesksüsteemis esimest korda töödeldakse;
  - d) Järelevalve: 10 aastat alates hetkest, mil andmeid kesksüsteemis esimest korda töödeldakse.
3. Andmete säilitamise tähtaega kohaldatakse kõigi elektroonilistes süsteemides olevate andmete suhtes.

4. Olenemata lõikest 2 säilitatakse elektroonilistes süsteemides olevaid andmeid siis, kui nendega seoses on esitatud kaebus või alustatud kohtumenetlust, kuni kaebuse menetlemise või kohtumenetluse lõpetamiseni.

XIX PEATÜKK

Lõppsätted

Artikkel 114

Elektrooniliste süsteemide hindamine

Komisjon ja liikmesriigid korraldavad nende vastutusalasse kuuluvate komponentide hindamisi, eelkõige analüüsitakse süsteemi komponentide turvalisust ja puutumatust ning nendes töödeldavate andmete konfidentsiaalsust.

Komisjon ja liikmesriigid teatavad üksteisele hindamise tulemused.

Artikkel 115

Kehtetuks tunnistamine

Rakendusmäärus (EL) 2021/414 tunnistatakse kehtetuks.

Viiteid kehtetuks tunnistatud rakendusmäärusele käsitatakse viidetena käesolevale määrusele.

Artikkel 116

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 1. juuni 2023

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN